

Frankistai Barcelonoje suėmė eilę raudonųjų režimo stambių valdininkų

Numatoma, jie bus teisiami kaip paprasti kriminalistai

BARCELONA, vas. 2. — Vietos frankistų policija pranešė, kad jai pavyko suėmėti ir areštuoti eilę raudonųjų režimo stambių valdininkų, kurie neturėjo progos pasprukti iš miesto. Anot policijos, areštuotieji yra pakankamai sutepti rankas savo tautos brolių krauju.

Spėjama, kad suimtieji ne už ilgą pakliūs karo teisman, bus teisiami kaip paprasti žmogžudžiai ir, be abejonės,

už savo piktus darbus atpildys galvomis.

Tarp areštuotųjų yra Eduardo Barriero, 50 m. amž., raudonųjų liaudies karinio tribunolo prezidentas.

Jose Gimenez Arnau, frankistų spaudos tarnybos viršininkas, pareiškia, kad Barriero bus teisiamas kaip žmogžudis.

Tarp areštuotųjų yra daugiau įvairių rūšių raudonųjų režimo teismų teisėjų ir kaltintojų.

Sov. Rusija nutraukė tiesioginius diplomatinis santykius su Vengrija

Dėl to, kad vengrai susideda su fašistais ir naciais

MASKVA, vas. 2. — Sov. Rusijos vyriausybė nutraukė tiesioginius diplomatinis santykius su Vengrija dėl jos su sidėjimo su Romos Berlyno Tokio ašimi, kuri nukreipta prieš tarptautinį komunistų. Šios ašies pradininkais yra fašistai ir naciai.

Sovietų užs. reikalų komisaras Litvinovas pasiuntė notą Vengrijai per vietos vengrų pasiuntinį. Jis praneša, kad sovietų vyriausybė iš Bu dapesto atšaukia savo pasiuntinį ir ten pasiuntinį užda-

ro. Sovietai pageidauja, kad Vengrija irgi ištrauktų savo pasiuntinį iš Maskvos.

Komisaras Litvinovas noto je nurodo, kad Vengrija pasidavusi svetimų valstybių spaudimui ir tuo būdu netenka nepriklausomybės. Tad su tokia valstybe sovietai nereikalingi turėti tiesioginių diplomatinis santykius.

Anot komisaro Litvinovo, Vengrijos susidėjimas su fašistais ir naciais nieku būdu nepateisinamas.

ČEKŲ VYRIAUSYBĖ IMSIS PATIKRINTI ŽYDŲ PILIETYBĘ

PRAHA, vas. 2. — Čekoslovakijos vyriausybė išleido du nuosprendžius. Viena nuosprendžiui daugelį žydų bus panaikinta iki šioliai buvusi pilietybės teisė, kitu — visi ateiviai (imigrantai) 6 mėnesių laikotarpiu turi apieiti Čekoslovakiją.

Žydų reikale jų visų įgyta po 1918 m. lapkr. 1 d. pilietybės bus patikrinta. Kurie neturės pilietybės įrodymų, tie turės apieiti Čekoslovakiją.

Vyriausybė aiškina, kad Čekoslovakijos respublika žymiai sumažinta ir todėl vyriausybė turi rūpintis, kad pirmoje vietoje čekai turėtų darbų, bet ne svetimieji ateiviai.

PERPIGNAN, Prancūzija, vas. 2. — Gen. Franco pasakė, kad savanoriai pasidavę raudonųjų kareiviai nebus baudžiami ir jų bus pasigailėta.

ROMA, vas. 2. — Paskui naciai ir italų fašistų spauda puola prez. Rooseveltą.

ŽEMĖS DREBĖJIMAS EKVADORE

QUITO, Ekvadoras, vas. 2. — Šio respublikoje pradėjo veržtis ugniakalnis Vallechillo ir sukėlė šurpų žemės drebinimą.

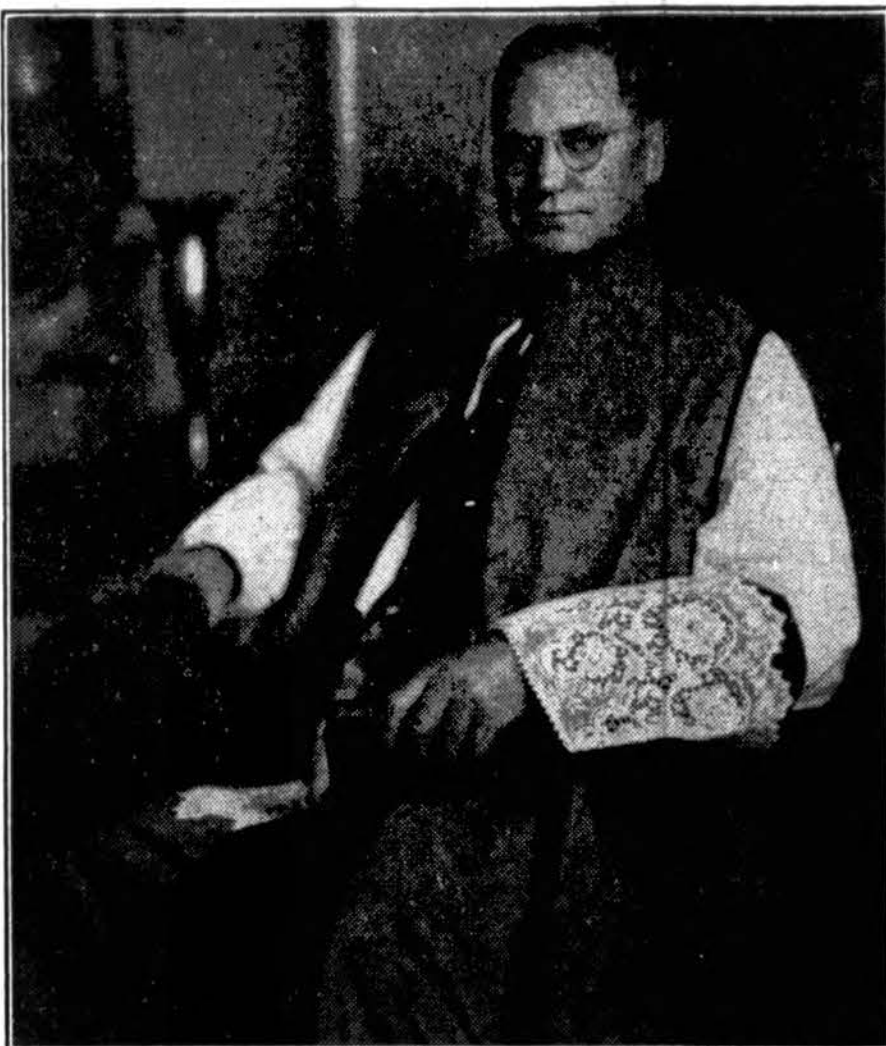
Apie devynis kartus drebinimas pasikartojo. Kai kur mūrinių namų sienos suskilo. Gyventojų tarpe kilo pasiaubas. Daugelis žmonių pradėjo plūsti į bažnyčias melstis.

Bandoma nutraukti Sovietų Rusijos komunistų partijoje "valymus"

MASKVA, vas. 2. — Stalino pastangomis komunistų partijos centrinis vykdomasis komitetas perdėm išgriautas. Iš 71 nario likę vos 18. Visi kiti arba sušaudyti, arba išsiųsti į koncentracijos stovyklas prie sunkių darbų.

Kovo mėnesio pradžią Maskvoje įvykis komunistų partijos kongresas. Normaliais laikais prieš kongresą susirinkdavo tas centrinis komitetas ir parengdavo kongresui programą — dienodarbį. Šiemet šis komitetas negali nieko veikti, nes neturi reikalingos narių pilnaties.

REMEJŲ SEIMO SEIMININKAS



Jo Mal. msgr. Mykolas L. Krušas, Šv. Jurgio bažnyčios klebonas, kurio parapijoje sekmadienėje įvyksta Marijonų Bendradarbių seimas. Jis daug yra nuveikęs Pietų Amerikos lietuvių būklei pagerinti, ir gausia auka parėmė trijų Marijonų tenai išvykimą.

SENATE REIŠKIAMAS NEPASITIKĖJIMAS PREZ. ROOSEVELTU

WASHINGTON, vas. 2. — Senate kilo nepasitikėjimas prezidentu Rooseveltui susekus jo slapto susisėsinus su Britanija ir Prancūzija prieš totalitines (diktatorines) valstybes. Kai kurie senatoriai pažymi, kad, esą, ne nenuostabu, iki Hitleris puola Ameriką. Juk prezidentas su slapta diplomatija bando sudaryti karinę sąjungą, kuri veda stačiai karan.

Daug kas ir be senatorių stebisi ir neišmano, kokiais sumetimais prezidentas kišasi į totalitinių valstybių reikalus.

SAN QUENTIN, Cal., vas. 2. — Čia valstybiniai kalėjimai iš 5,500 kalinių daugumas sukėlė sėdėjimo streiką dėl netinkamo maisto.

Patirta, kad šie likusieji nariai ateinančiame partijos kongrese reikalaus, kad Stalinas nutrauktų partijos viršininkų "valymą".

Kongrese bus įrodyta, kad "valymas" partijai neduoda jokios naudos ir stovio nepagerina, o ypač išdavybės reikalais. Vieni įtariamieji išžudomi, jų vietoje tuojau atsiranda kiti. Jei nebūtų vykdomas griežtas "valymas", sakoma, viskas savaime pagerėtų.

Bet kongrese Stalino žodis ir nusistatymas viską nusvers.

DAUGIAU KAIP VIENĄ MILIJONĄ DOL. IŠDALIJO DARBININKAMS

DETROIT, Mich., vas. 2. — General Motors korporacija kelinti metai vykdo savo darbininkams taupumo ir investavimo planą.

Tomis dienomis tad darbininkams išdalinta 1,314,000 dolerių korporacijos šerais ir pinigais.

Šis fondas sudarytas pačių darbininkų ir korporacijos kone lygiomis dalimis įmokėjimais. Darbininkams tenka pasidžiaugti.

MAŽIAU ŽUVUSIŲJŲ AUTOMOBILIŲ NE-LAIMĖSE

CHICAGO. — Nacionalė Saugumo taryba paskelbė, kad pereinamais metais J. A. Valstybės automobilių nelaimėse žuvo apie 95,000 asmenų, arba apie 10,000 mažiau nei 1937 metais.

Pereinamais metais ant geležinkelio žuvę 3,752 asmenys.

MANDŽIUKĖ NUKAUTI 5 BOLŠEVIKAI

Tokio, vas. 2. — Iš Mandžiuko pranešta, kad už 60 mylių nuo Mančuli 100 sovietų kareivių įsiveržė Mandžiukan ir panaudojo ginklus prieš japonus. Penki sovietų kareiviai nukauti ir trys sužeisti. Kiti atsimetė atgal per sieną.

KARDINOLAS BAUDRI-LLART 80 M. AMŽIAUS

PARYŽIUS. — Jo Eminencija kardinolas Baudrillart, 80 metų amžiaus, šventas Tėvas Pijus XI prisieina ilgiausių metų linkėjimus.

SOVIETŲ RUSIJA YRA RAUDONŲJŲ TIRONŲ VALDOMA ŠALIS

Sovietų Rusija šiandien yra toli labiau tironiška šalis, nei kuomet nors buvusi eilę laikais, pareiškė kun. F. Siedenburgas, S. J., Detroito universiteto vykdomasis dekanas, kalbėdamas University klube, Chicagoje.

Kun. Siedenburgas neseniai grįžo aplankęs Rusiją. Jis sako, kad visus revoliucinius raudonuosius, kurie įvertina bolševikų tvarką ir kurie veržiasi ir čia sukurti sovietus, reikia išsiųsti į tą raudonųjų "rojų" ir dėkoti Dievui už Ameriką.

"Viešoju šelpimu išlaikomas Amerikoje žmogus", sakė kun. Siedenburgas "turi geriau nei darbininkas sov. Rusijoje. Dėl to, kad šelpiamas amerikietis darbininkas gauna didesnes pajamas, su savo šeima gyvena kelių kambarių bute, yra laisvas ir kur nori gali sau vykti. Taip nėra sov. Rusijoje. Ten kiekvienas žmogus suvaržytas ir spaudžiamas, neturi nė mažiausios laisvės".

Kun. Siedenburgas pažymėjo, kad jei komunizmas reiškia lygybę, tai Rusijoje nėra jokio komunizmo. Didžiosios darbininkų masės turi pragyventi su 200 rublių per mėnesį (keleiolika amerikoniškų dolerių), o valdininkai ir komisarai per mėnesį gauna po 1,000 iki 20,000 rublių.

Didžiai nelygus atlyginimas, sakė jis, juk iškelia žmonių klases ir biurokratiją.

KARDINOLAS REMIA BĖGLIUS PRAHOJE

PRAHA. — Jo Emin. kardinolas Verdieras, Paryžiaus arkivyskupas, prisiuntė 100,000 frankų Prahos komitetui, kurs šelpia čia Čekoslovakijos Čia per radiją pareikštas nuoširdus dėkingumas Jo Eminencijai.

SOVIETAIS ĮSPĖJĖ JAPONIJĄ

MASKVA, vas. 2. — Sibiro Mandžiuko pasienyje įvyko naujas bolševikų su japonais ginkluotas susikirtimas. Sovietų vyriausybė sakosi įspėjusi Japoniją, kad ji būtų atsargesnė, nes Sibiro raudonoji armija gali netekti kantrybės.

Už savo žmonos nušovimą R. Hodous, 35 m. amž., iš Ciccero, teismo nuteistas 20-ai metų kalėti.

Didelis kubilas su chemikalais susprogo Jordan Co. dirbtuvėje, 2630 Arthington gt. Vienas darbininkas sužeistas.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Prancūzija bando Ispanijos komunistų režimą vaduoti kad ir paliaubomis

Bet tai tuščios pastangos; frankistai paliaubas neigia

PARYŽIUS, vas. 2. — Prancūzijos ministras ir taika, kas bus atsiektą tik pirmininkas Daladieras bandė kovojančias puses Ispanijoje patraukti į paliaubas. Sa-

Prancūzijos vyriausybė į Katalonijos pasienį siunčia daugiau kariuomenės. Nepa- raudonieji seniai pasiilgę kokių nors paliaubų, kad iš karo išnešti savo sveiką kailį. Tačiau paliaubos priklauso joms pasienyje sulaikyti ir ne nuo jų, bet nuo gen. Franco. O šis vadas nenori nė klausyti apie paliaubas. Jis pareiškia, kad raudonieji besąlygi-

Jau ir be to šiandien Prancūzijoje yra tūkstančiai raudonųjų milicininkų, daugiauskulpyti. Anot gen. Franco, sia dezertyrų.

POPIEŽIUS PRIĖMĖ SAN MARINO PASIUNTINĮ

VATIKANAS. — Šventasis Tėvas Pijus XI priėmė San Marino respublikos pasiuntinį Šventajam Sostui markizą F. S. Crescenzi.

PREZIDENTO GIMTADIENIO MINĖJIMAS DIDŽIAI PAVYKO

WASHINGTON, vas. 2. — Prezidento gimtadienio minėjimas pereiną pirmadienį didžiai pavyko. Minėta visoj šaly baliais. Pelnas skiriamas "infantile" paralyžiaus fundacijai.

Įvyko daugiau kaip 12,000 balių Sakoma, fundacijai bus surinkta daugiau kaip vienas milijonas dolerių.

Be to, tam pačiam tikslui per paštą bus suaukota dešimt tūkais iki 100,000 dol.

Pačiam Washingtono buvo surengta 10 paskirų balių. Prezidento žmona juos visus trumpai aplankė.

ŽYDAI PROTESTUOJA DĖL HITLERIO KALBOS

ŽENEVA, vas. 2. — Pasaulių žydų kongresas paskelbė protestą dėl Hitlerio sakytos kalbos Vokietijos nacių parlamente. Hitleris tarp kitko šmeižė žydus.

GIRTINAS ŠAULIŲ LAB-DAROS DARBAS

ALYTUS. — Alytaus mieste (Viln. pusėj) yra tik viena pradžios mokykla, kurią lanko apie 500 vaikų. Didesnę lankančiųjų mokyklą mokinių dalį sudaro pačių neturtinčiausių tėvų vaikai. Alytaus miesto šaulių kuopos vadovai, nors ir turėdama nemažą savo šelptinų narių, nutarė sušelpiti ir minėtos mokyklos vargingus vaikus, paskirdama iš savo kuklių lėšų 25 lt.

Iš Floridos pranešta, kad Illinoiso gubernatorius Horneris ten palaiapsniui sveikstas.

ISPANIJOS BOLŠEVIKŲ GALVA SAKOSI NIEKU BŪDU NEPASIDUOSIĄS

FIGUERAS, Ispanija, vas. 2. — Čia vienos senovės pilies požemiuose susirinko raudonųjų režimo "parlamentas". Iš 420 atstovų buvo vos 60, kuriems ministras pirmininkas Negrinas pranešė, kaip dalykai stovi su karu.

Negrinas pareiškė ir "parlamentą" patvirtino, kad raudonųjų režimas kovosias iki pat galo Geronos (Katalonijos krašto) provincijoje. Girdi, už kiekvieną žemės sprindį atkakli kova bus vedama. O jei nebus laimėta, režimas nusikelsias į centrinę Ispaniją ir ten "sukilėliams" nepasiduosias.

Negrinas tačiau nepasakė, kas bus daroma su milicijos liekanomis, kaip reikės jam ir kitiems raudoniesiems vadams nešdintis iš Katalonijos.

Anot Negrino, su vedama karu viskas "tvarkoje". Girdi, raudonųjų karo pajėgos gerai darą, kad bėga nuo frankistų. Tuo būdu kariuomenė "apsaugojama" nuo pa- vojų ir kariuomenės "organizuo- tumas" palaikomas. Pagaliau jis pareiškė, kad jo režimas "sulaužęs" "sukilėlių" blokadą jūros pakrante- se.

SELPIMO BILIUS PASIŪSTAS PREZIDENTUI

WASHINGTON, vas. 2. — Kongreso prarastas, 150 milijonų dol. sumažintas, 725 milijonų dolerių šelpimo bilius pasiūstas prezidentui pasirašyti.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Numatoma giedra; popiet kiek šilčiau. Saulė teka 7:01, leidžiasi 5:07.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Copy — 40c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"

Beina kasdien išleidytojas sekmedienius.
PRENUMERATORIAI: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumeratoriai: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Pavieniai num. 3c.

Bendradarbiai ir korespondentams rašyti negrąžina, jei nepašalinsite tai padaryti ir nepriimtinumą tam tikslui pašto ženklų. Redaktorius pasiliko sau teisę tai ir trumpinti visus pristatytus raštus ir ypač korespondencijas sulgy savo nuodžiūrai. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinėle) paliekant didelius tarpus patalysima, vengiant polemikos ir asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nedoedamos.

Skelbimų kainos praturdžiamos pareikalavus.

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Į Naują Žygi

Šis dienraščio numeris yra pavadamas vasario mėn. 11 d. išvykstantiems į Pietų Ameriką trims Tėvų Marijonų vienuolijos nariams dirbti lietuvių tarpe ir rūpintis jų dvasiniais reikalais.

Nors iškeliaviantieji į Argentiną, Tėvai Marijonai ne laukinių žmonių, bet savo brolių lietuvių tarpe darbuosis, tačiau jų darbas nebus lengvas. Ten daug kas reiks taisyti, statyti, organizuoti. Reiks daug keliauti ir vargti, nes ten susisiekimo priemonės nėra taip patogios, kaip šiame krašte. Daug mūsų tautiečių Pietų Amerikoje yra nuklydusių ir nuo tikėjimo ir nuo tautybės, kurių grąžinimo darbas į Bažnyčią ir tautos šeimoni bus tikrai sunkus. Dažnai pagoną yra lengviau atvesti į tiesos kelią, negu paklydusį krikščionį grąžinti į bažnyčią. Tokie dažnai virsta tikinčiųjų persekiotojais, kurių žudytėjais. Juk ne kas kitas, bet Kristaus išsižadėję žmonės persekioja ir žudo tikinčiuosius sovietų Rusijoje, Vokietijoje, Meksikoje ir Ispanijoje. Girdime, kad subėdėjęs lietuvių grupę Pietų Amerikoje stato didžiausias kliūtis savo tautiečių katalikų veikimui ir yra pasiryžę viską daryti, kad tik sutrukdyti atvykstančių pas juos Tėvų Marijonų misijų darbi.

Bet misijonieriai iškeliavę gražiausių vilčių lydimi. Jie išvyksta nebijodami, kad ir didžiausių darbų, vargų bei kliūčių, kurias jiems teks sutikti šventame misijų žygyje.

Ne be kliūčių ir vargo Tėvai Marijonai dirbo ir tebedirba šio krašto lietuviams. Ne be vargo pastatė ir kolegiją ir seminariją ir ne be vargo čia dirbo misijų ir katalikiškos spaudos darbus per dvidešimt penkerius metus.

Tie visi darbai šiame krašte juos užgrūdino ir dėl to jie vėlasi su savimi pas savo brolius į Pietų Ameriką didelį ryžtumą, patyrimą ir neapsakomą troškimą kelti Dievo garbę, tarnauti savo brolių ir dvasinei ir medžiaginei gerovei, grąžinti paklydusius į Katalikų Bažnyčią.

Šio krašto organizuotoji lietuvių katalikų visuomenė nuosirdžiai džiaugiasi tuo Marijonų misijonierių ryžtumu ir užsimojimu ir, nėra abejonės, kad, jei tik bus reikalingas, parems jų žygius ir moraliai ir materialiai. Mūsų visuomenė tikisi, kad, Tėvams Marijonams vadovaujant, Pietų Amerikos lietuvių susilauks lietuviškų katalikiškų mokyklų, kolegijų, daugiau katalikiškų laikraščių, organizacijų ir t.t. Taip pat tikisi, kad jie, misijonieriai, tai bus tas ryšys, kuris jungs Pietų Amerikos lietuvių katalikų visuomenę su šio krašto lietuvių visuomene.

Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas doras lietuvis linki misijonieriams laimingos kelionės ir geriausio pasisekimo jų kilmuiose užsimojimuose. Taip pat netenka abejoti, kad ne tik Marijonų kongregaciją bet visa Amerikos lietuvių katalikų visuomenę yra dėkinga J. E. Vyskupui W. D. O'Brien, d. g. pralotui M. Krušui, kun. J. Vaičiūniui, kun. A. Baltučiui, kun. J. Paškauskui ir visiems kitiems geradariams už tą gausią ir nuosirdžią paramą, kurią jie suteikė misijonieriams. Jiems dar labiau bus dėkingi Pietų Amerikos lietuvių katalikai, nes tų geradarių ir rėmėjų dėka jie susilauks vadų ir darbininkų katalikiškame ir tautiškaime veikime.

Jau laikas rengtis prie vasario 16 d. paminėjimo.

APŽVALGA

Lenkų Spauda Apie Lietuvą

Lenkų laikraštis "Antena" paskelbė straipsnį apie lietuvių liaudies dainas. Straipsnyje pavaizduojama lietuvių lenkų konfliktas, kaskart tarp abiejų valstybių gerėja santykiai ir bendra praeitis. Lietuviai yra visa savo širdimi prisirišę prie savo žemės, darbštus, sąžiningus ir mieliai prisimenus garbingos praeities laikus. Lietuviai išugdė savo skirtingą gražią kultūrą. Menas ir literatūra semiasi įkvėpimo iš romantiškos Lietuvos senovės. Straipsnis pavaizduotas iliustracijomis iš lietuvių liaudies gyvenimo. Čia pat pranešama, kad sausio 11 dieną 22 val. Lenkijos radijas transliuos lietuviškų liaudies dainų.

"Dobry Wieczor—Kurjer Czerwony" paskelbė savo korespondento straipsnį "Lietuvos rekordai", kuriame aprašomi Lietuvos laimėjimai žemės ūkio srityje.

Šiandien lietuviai gali didžiuotis savo žemės ūkiu. Jie sugebėjo aukštai pastatyti savo gamybą, surasti jai pelningų rinkų ir ją išpopuliarinti. "Maistas" įsteigė valstybės. Bet, organizacijai sustiprėjus ir įleidus šaknis visame krašte, valstybė į darbą įtraukė ūkininkus, atiduodama ji 100,000 ūkininkų rankas tos didžiulės įmonės veiklą. Šiandien "Maistas" jau mėsos rinkos diktatorių. Milžiniški tos įmonės laimėjimai, kad ir nepaprastai amerikoniškų rekordų, aiškiai parbrėžia lietuvių organizacinį instinktą. Vien tik "Maistas" nusipelnė ypatingos pagarbos. Ir kiti panašūs kooperatyvai ir bendrovės patarnauja žemės ūkio produktų gamybai ir eksportui kelti. Toliau laikraštis kelia didelius Lietuvos laimėjimus švietimo srityje. Milžiniškų vyriausybės ir visuomenės pastangų dėka šiandien Lietuvoje esama vos tik 7 nuos. berasių.

Žydiška Spauda Nuodija Lietuvį Dorą

Apie tai rašo "Verslas" Nr. 1:

"Dabar lietuvių kalba išeina da žydų laikraščiai: "Apžvalga" ir "Sekmadienis". Apie pirmąjį laikraštį daug kalbėti netenka — jis leidžiamas tik žydų interesams ginti ir lietuviui jį supranta, kaip neteisybės, žydiško nachališkumo šaltinį.

Kas kita "Sekmadienis". Jo redaktorius ir leidėjas Chaimas Kučinskis šį laikraštį leidžia specialiai lietuviams — krikščionims. Tam ir jo vardas yra parinktas — ne žydiškas, bet krikščioniškos šventos dienos. Pervertę bent kurį "Sekmadienio" numerį, jo turinį turėtų pasipiktinti kiekvienas save gerbiąs lietuvis. Įvairūs "intymūs kampeiliai", "patarkit ką daryti" (ilustracijos, 2. Pr.) ir pan. yra daugiausia, nei abejotinos doros dalykai, kurie tik šiame laikraštyje ir teranda vietos. Toliau seka kriminaliniai dalykai.

Savo gėdai turime prisipažinti, kad Chaimui Kučinskiui ligi šiol puikiai sekėsi sužvejoti apskiai lietuvių skaitytojų ir surinkti iš jų gražaus pinigų...

Tai gi žydėlis leidžia lietuvišką laikraštį ir lietuviui jį skaityti... Nenoromis prisimena ne taip tolimą praeitį — sunkūs mūsų tautai baudžiavos ir spaudos draudimo laikai. Vieninteliai švyturiai, kuriais tada šventė mūsų tautai žydai, buvo smūklės. Atrodo, kad jau esame tiek subrendę, jog kartą turėtumėm atsakyti nuo bet kokių švyturinių, kuriais dar ir šiandieną žydai mėgina mums šviesti. Gana žydiškos spaudos lietuvių kalba! Tai nuodai, kurie iš lėto žudo lietuvių tautą".

"Aidas" rašo, Ispanijos nacionalistų vadas gen. Frankas esąs didelis mėgėjas bulių kautynių, kurios Ispanijoje labai išsiplatinusios. Viena kaunietė, gyvulių globos draugijos narė D. Regelytė, sužinojusi, kad pats gen. Frankas mėgsta tas žiaurias kautynes žiūrėti, parašė jam laišką ir prašė panaikinti Ispanijoje bulių kautynes. Paskui ji dar parašė laiškus vienam generolui ir poniai Frankienei ir vis prašė panaikinti Ispanijoje bulių žudynes. Ar tie laišukai, ar kas kita paveikė, kad Ispanijoje bulių kautynės pradėta drausti. Pats gen. Frankas ėmė nepripirti tiems žiauriems žaidimams ir pradėjo jaunimui ieškoti gražesnių pramogų. Kaunietė Regelytė vėl parašė laišką gen. Frankui ir jam padėjo. Neseniai ji gavo gen. Franko laišką su linkėjimais ir savo fotografiją.

Lietuvių Reikalai Pietų Amerikoje
ARGENTINOS IR URUGVAJAUS
LIETUVIAI

Bendros žinios

Argentinoje ir Urugvajų gyvena apie 45,000 lietuvių iš-eivų. Žymiausias branduolius sudaro šie miestai: Buenos Aires su 15,000; Montevideo su 10,000; Rosario su 5,000; Berisso su 3,000; Kordoba, Turkumanas, Komodoro Rivadavia su 1,000 kiekvienas. Šių kraštų lietuviškoji išeivija susidarė dviem laikotarpiais: prieš Didįjį karą ir po Didžiojo karo. Senosios išeivijos pradžia siekia 1863 m. Pirmasai branduolius susidarė saltojoj Patagonijoje, išsilaikęs iki šiol ir pasiekęs aukštos materialinės gerovės. Kiti branduoliai kūrėsi aukščiau minėtuose miestuose: ir šie prasiūmė iki pusėtinės gerovės. Tačiau jų visų skaičius neviršijo tūkstančio žmonių. Senosios išeivijos vaikų didžiulė menkai kalba arba ir visai nebekalba lietuviškai. — Naujoji išeivija masiniai priplūdo tarp 1926 ir 1930 metų, susispiessdama didesniuose pramonės miestuose. Didžiulė darbuojasi įvairiose dirbtuvėse, kitur verčiasi amatais ar smulkia prekyba, dar kiti persisamdo prie namų porteriais, tarnais, o mergaitės ku ne išmintai tarnauja pas ponus. Argentinose lietuvių ateivija charakteringa savo jaunumu, nes be mažų išimčių ją sudaro vieningai, kurie pamažu baigia susituokti. Iš čia aišku, kad jaunoji generacija vos pradeda mokslo amžių. Bendra materialė jaunosios išeivijos būklė vidutiniška; darbo krizės nejaucia, nors atlyginimą gauna nedidelį. Kultūriniai šių kraštų ateivija daug nepakilo, bet išvirsiniai labai apsišvietė. Švietimo srityje veikia 6 mokyklėlės, kurios betgi dėl pedagoginio personalo silpnumo nedaug teturi sutraukusios vaikų. Visuomeninis veikimas silpnas, nors pasižymi skardžiais šūkavimais. Periodinės spaudos daug: išeina net 9 laikraščiai. Už tai taip smulkaus susiskaldymo ir iš to rietenų iki šlykščiausių insinuacijų gal ner nei vienoj kitoj pasaulio lietuvių kolonijoj.

Dvasinių reikalų rūpinimas

Didžiajam karui baigiantis buvo atvykęs į Argentiną iš Šiaurės Amerikos Suv. Valstijų kun. Svagždyš. Jis atrado tik senąją išeiviją; bet ji nepajėgė išlaikyti kunigų, kuris po 4 mėnesių su ja atsiveikino. 1928 m. apsilankė Argentiną taip pat iš Šiaurės Amerikos kun. Daknys, kuris jau rado masinę emigraciją. Bet ir jis neišbuvo 2 mėnesių iškeliavo iš kur buvo atvykęs.

Nuo 1930 metų pradžios prasidejo pastovesnis dvasinių reikalų rūpinimas Argentiną. Šios misijos teko pasiimti kun. J. Janilioniui. Ne mažai reikėjo nugalėti kliūčių kol buvo surasta bažnyčia pamaldoms. Buenos Aires

Kurija iškarto nelabai palankiai žiūrėjo į kitatautį kunigą ir tik po didelių pastangų ir takto pavyko pakeisti nuomonę. Pagaliau Buenos Aires ir Montevideo Kurijos sutiko priimti dar po vieną lietuvių kunigą. Po penketą mėnesių praskinus kelią Panevėžio vyskupas sutiko išleisti kun. B. Bumšą į Argentiną, o Kauno arkivyskupas pasiuntė kun. T. Radžių į Montevideo. Su Lietuvos Vyriausybe, kuriai tuomet vadovavo prof. Volde-maras, buvo susitarta dėl pašalpų kunigams.

Ketverius metus darbavosi 3 kunigai. Kadangi Brazilijoje anuomet buvo tik vienas kunigas ir jis sumanė vykti Lietuvon bei Š. A. Suv. Valstijos-na pasipiginauti bažnyčios statymo reikalui, tai kun. Bumšas iš Buenos Aires jį pavadavo ištisus metus. Bet po šių keturių sekmingo darbo metų buvo sudaryta pikta intriga kun. Bumšai ir kun. Radžiai, dėl kurios abu turėjo išvykti Lietuvon. Reikėjo apgailestanti, kad prie tos intrigos prisidėjo atsakomingi Lietuvos Vyriausybės žmonės, kurie dalinoam kunigams pašalpas tarėsi turį galios pasiegti su jais kaip patinka. Dviejų kunigų išvažiavimas: vieno iš Argentiną ir paskutinio iš Urugvajaus smarkiai pakirto dvasinio rūpinimo reikalo; pasilikusiam vienam kunigui pasidarė nepakeliamas misijonieravimo našta. Nieko nepadėjo siunčiami ir Kauną raštų raštai dėl kunigų skaičiaus padidinimo, o vietoj dar buvo daromi žygiai kad ir paskutinį ištumti. Pagaliau šių metų birželio pradžioj, fiziniai ir moraliai pervargę, turėjan pamesti per 8 su puse metų dirbtą darbą ir pasitraukti ilgesniam poilsiui. Tat išvažiavus man pasiskutiniam iš Argentiną nebe pasiliko nei vieno lietuvių kunigo rūpinti dvasios reikalus.

Sena buvo mano mintis, kad Pietų Amerikos lietuvių dvasios reikalų rūpinimui reikalingi vienuoliai misijonieriai, kurie vaisingiau už pasauliečius kunigus galėtų darbuotis šioj dirvoj ir lengviau prasi-muštų į savistovų gyvenimą. Tuo tikslu jau 1932 metais dar teko apsilankyti Lietuvoj ir tartis su Tėvais Marijonais, bei Saleziečiais. Buvo duota gražių pažadų, bet iki šiol jie neįvykdyti. Šių metų pradžioj besilankant Pietų Amerikoj Čikagos aukštai garbingam pralotui Krušui ir klebonui kun. J. Paškauskui, iškėliau tą klausimą prašydamas paklabinti tenyščius lietuvių vienuolius. Patyriau, kad aukštai gerb. pralotas Krušas giliai susijaudinęs savo akimis matytu apvertintu dvasios reikalų stoviu, pasiuntė savo memorandumu tuo reikalu Lietuvos Vyriausybei, o vietoj tuč tuojau prikalbino jo paties suorganizuotas sekeris prancišketes, kad vykty

LIETUVIŲ PRIETELIS



Jo Ekselencija Vilmas L. O'Brien, D.D., Chicagos pavyskups ir Katalikų Bažnyčios Plėtimo Draugijos pirm-ninkas. Gyvu žodžiu ir gausia auka jis daug prisidėjo prie trijų Marijonų misijonierių išvykimo į Pietų Amerika. darbuotis to krašto lietuvių naudai.

pirmoj eilėj Brazilijon auklė-ti vaikučius, kurios ir paklau-sė jo karšto paragavimo ir jau iškeliavo. Tokiu pat entuzia-zmu kalbino vienuolius mari-jonus ir lasaliečius. Man pa-čiam atvykus tuo reikalu į Šiaurės Ameriką radau pri-tarimo ir turiau viltį, kad a-merikiečiai vienuoliai pasiims sunkią misiją tarp Pietų A-merikos lietuvių. Bet ir jiems pradžioj bus reikalinga ma-terialė parama.

Katalikiškoji akcija

Katalikiškoji akcija Argen-tinos ir Urugvajaus lietuvių tarpe ėjo dviem srovėm: baž-nytinė ir visuomeninė veikla. Visųpirmia buvo darytos pas-tangos sukurti atskirą lietu-vių parapiją. Šiai idėjai iš-judinti, Lietuvos Ministerio Dr. J. Šaulio ir J. E. vyskupo Būčio padedamas, asmeniškai lankiaus Konsistorinėj Kon-gregacijoj ir Vatikane ir bu-vau gavęs rekomendacijai lai-šką į Apaštališką Nuncijų A-rgentinoje mons. Cortesi (da-bar Varšuvoj). Tačiau Buenos Aires Kurijos tatai nepavei-kė: ji griežtai laikėsi nuomo-nės neleisti kurti kitatautiš-kos parapijos. Lietuvių kuni-gai buvo nominuoti kolonijos kapelionais ir priskirti prie vietos parapijų. Tekdavo at-skirai susitarti su klebonais dėl bažnytinių patarnavimų.

1934 m. buvo įruosta privati-niuose namuose semi-publikla Šv. Kazimiero koplyčia, kurią palaimino tas pats Nuncijus. Ši koplyčia turėjo daugiau moralinės reikšmės, negu fak-tinė. Pamažu Kurijos nuo-tarė darėsi palankesnė lietu-vių dvasios reikalų rūpinimui ir iš jos buvo gautas prita-rimas pasistatyti nuosavią ba-žnyčią. Tam tikslui buvo pa-rdėta daug pastangų: igitas atatinamas žemės sklypas ir pradėtos rinkti aukos, bet svarbiausiu lėšų šaltiniu bu-vo imtasi pravesti didžiulę loteriją, kurią patvirtino Ar-gentinios Vyriausybė. Tačiau šis platus užsimojimas nepa-vyko dėl koncesijonieriaus a-pgavimo. Delei to teko kun. Janilioniui, kaip iniciatoriui, skaudžiai nukentėti, kol bu-vo išaiškinta trečiųjų pikta-valių.

Esminę bažnytinę veiklą su-darė pamaldos sekmadieniais. Ypatingu iškilmingumu būda-vo ruošiamos Lietuvos Nepri-klausomybės bei Tautos šven-tės, per kurias "Te deum" at-giedodavo vienas ar kitas au-kštasis Bažnyčios jerarkas. O-rganizuotai buvo dalyvauta 32 Tarptautiniame Eucharistinia-me Kongrese, kuris ėjo Bue-nos Aires. Nepraėjo nei viena žymesnė Argentinios bažnytinė iškilnė, kurioj lietuvių katali-kai nebūtų dalyvavę. Į Ar-gentinios Tautos šventovę — Lukaną — kasmet traukdavo lietuvių maldininkų būriai ir Stebuklingosios SS. Panelės koplyčioje — pastatė Lietuvos vėliavą greta kitų tautų, o sienoje įmūrijo bronzinę at-siminimo lentą. Religinėms iš-kilmėms pagražinti buvo įsi-gyotos vėliavos: Aušros Vartų, šv. Kazimiero ir Argentinios šv. Lietuvos tautinės šilkinės.

Bažnytiniai veiklai vadova-vo L. K. Šv. Kazimiero Ben-druomenė, atseit, faktinai pa-rapija. Tarptautinio Eucharis-tinio Kongreso metais buvo pradėtas leisti mėnesinis ti-kybinis žurnalas "Tiesa", ku-ris vėliau ėjo priedu prie sa-vaitraščio "Švyturio". Ten buvo išspausdintas bene vie-natinis lietuviškos muzikos kūrinys — Lietuvių Sekcijos prie Kongreso originalus hi-mnas.

Visuomeninė katalikiška vei-kla ėjo per organizacijas ir spaudą. Iškarto buvo laiky-tasi idėjos išvien veikti su kitomis tautiškomis organiza-cijomis. Tuo tikslu buvo su-kurti Lietuvių Namai, kurie buvo sutraukę gražų organi-zacijų skaičių. Visų bendru spaudos organu buvo laiko-mas "Švyturys", kurį prad-žioj leido L. K. Šv. Kazimie-ro Bendruomenė, o vėliau pa-ratys Lietuvių Namai. Buvo su-daryta biblioteka iš 2000 to-mų lietuviškų knygų, kurios teko surinkti ir iš Lietuvos atgabenti kun. J. Janilionui. Susiorganizavo Vaidintojų Bū-relis, šv. Cecilijos choras, ku-ris gražiai vaidino ir koncer-tavo. Buvo pasiekta net nuo-latinės savo salės susirinkimams bei parengimams. Bet prieškatalikiškoji akcija sma-riai veikė prieš Lietuvių Na-va.

(Tęsinys 3 pusl.)

MARIJONŲ MISIJA -- RYŠYS TARP ŠIAURĖS IR PIETŲ AMERIKOS LIETUVIŲ

Lietuvių Reikalai
Pietų Amerikoje

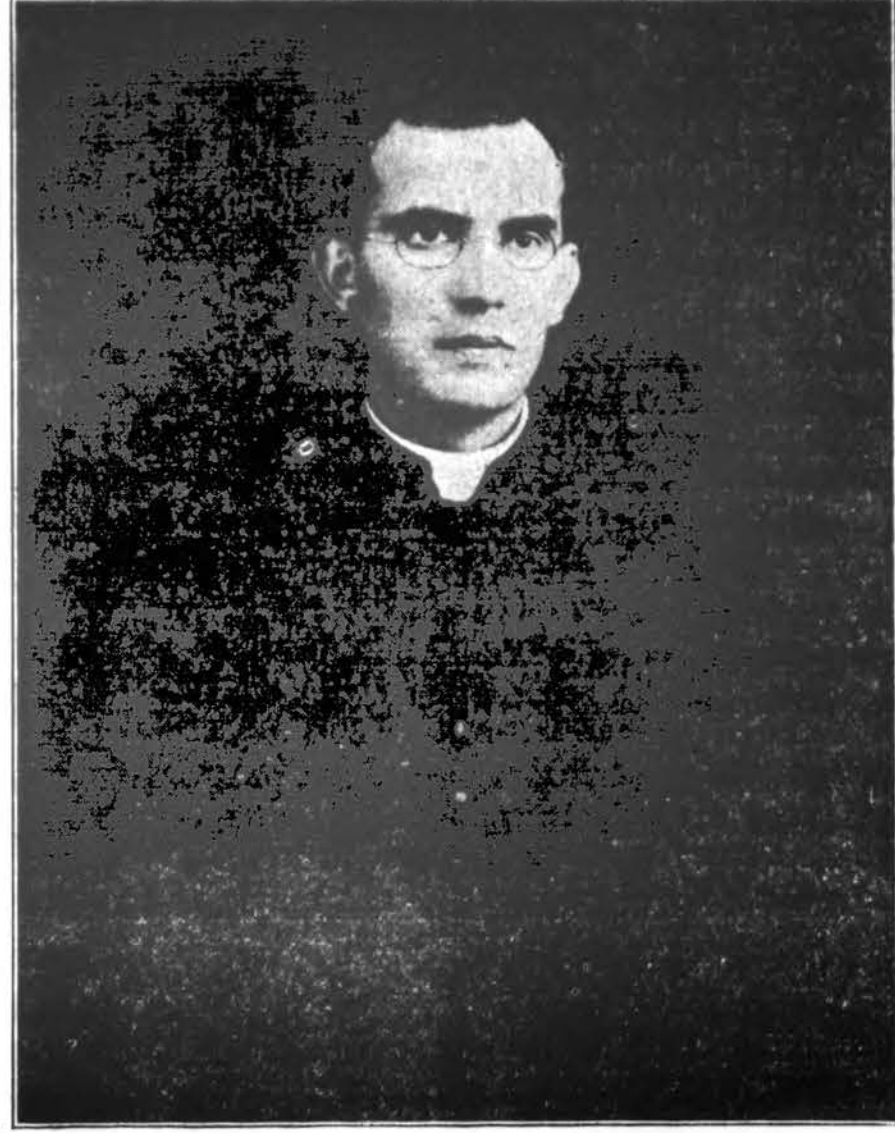
(Tęsinys 4 pusl.)



Gerb. Kun. Aleksandras Baltutis, Gimimo Šv. Marijos Panos bažnyčios klebonas, kuris gausiai aukojo misijonierių kelionei pas Pietų Amerikos lietuvius.



Gerb. Kun. Jeronimas Vaičiūnas, Šv. Antano bažnyčios klebonas, Cicero. Jis gausia auka parėmė trijų Marijonų misijonierių išvykimą į Pietų Ameriką ir yra vienas iš nedaugelio lietuvių, kuris pinigine auka pagelbėjo Šv. Kazimiero Sesėms įsigyti Loretto ligoninę.



Gerb. Kun. Jurgis Paškauskas, Visų Šventų parapijos klebonas, kuris gausia asmeniška auka remia misijonierių pasiuntimą Pietų Amerikos lietuviams.

NAUJASIS MARIJONŲ UŽDAVINYS

Du pirmieji marijonai — kun. F. Kudirka ir kun. J. Kazakas — atvyko į Jungtines Amerikos Valstybes 25 metai atgal. Tame laikotarpyje marijonai išaugo skaitliumi ir išvystė įvairią darbų.

Patys pirmieji marijonai tenkinosi pastoracija Šv. Mykolo parapijoje, globojimu Šv. Kazimiero Seserų, leidimu tikybinių mėsraščių "Tikybė ir Dora" ir misijų skelbimu lietuvių parapijoje.

Tų darbų pilnai užteko naujai atgimusios vienuolijos, taip neskaitlingoms jėgoms. Tačiau katalikų visuomenė pareikalavo nuo jų, kad savo rankosna paimtų populiaraus dienraščio "Draugo" vedimą. Tas naujas darbas tiek patėmė Marijonų Kongregacijos jėgų, kad laikinai buvo sustabdytas net patsai tos vienuolijos plėtimas.

Didelis šiaurinės Amerikos lietuvių trukumas buvo neturėti nei vienos savos aukštesnės mokslo įstaigos — kolegijos. Tuomi reikalu mūsų vadų ir organizacijų daug buvo prisisielę ir galutinai ir šitą darbą užkrovė Marijonų Kongregacijai, kuri 1931 metais Lietuvių Kolegija išvystyta į gražųjį Marianopolį, o už trijų metų įkūrė Hinsdale pirmąją lietuvių seminariją Amerikoje.

Be šių užduočių dar Marijonai dėjosi prie išlaikymo misijų namo tarpe nekatalikų Azijoje, Mandžiuko mieste Charbine.

Praeitais metais Marijonų Kongregacija buvo paraginta apsiimti naują užduotį — globoti Pietų Amerikos lietuvių, ypač Argentinos ir Urugvajaus. Šis naujas darbas marijonams buvo staigiai ir ne-

tikėtai pavestas, taip kad prie jo apsiėmimo Vienuolija eina labai atsargiai.

Be paruošimo keletos kunų misijonierių, naujo darbo apsiėmimui buvo reikalingos milžiniškos išlaidos. Vien misijonierių kelionės išlaidos ir taip tolimą kraštą reikalavo didelių sumų.

Tenai nuvykus, irgi jų laukia naujakurių skurdas. Mat, Argentinoje nėra nei vienos lietuviškos parapijos ir ligi šiol tautinių parapijų tenai neleidžiama turėti. Kiek kartų Argentinoje atsiradavo lietuvių kunigas, jis turėjo prašyti vietos klebono leidimo atlikti pamaldas jo bažnyčioje. Argentinos valdžia lietuvių kunigo išlaikymu nesirūpina, o patys Argentinos lietuviai dar ligi tam nepriėmė: viena, jie patys nesutaukė, ir yra ne pasiturinti, o antra, dar jie

MARIJONŲ PROVINCIJOLAS



Kun. Jonas J. Jakaitis, M.I.C., kuris vas. 11 d., 1939 sykiu su kitais dviem marijonų kunigais, misijonieriais, laivu "Brazil" išplaukia į Buenos Aires, Argentinoje, misijų užmezgimo tikslu Pietų Amerikos lietuviams.

nėra religiniai pribrendę ir nesuorganizuoti į parapijas.

Nuvykusiems marijonų misijonieriams pastoge ir maistu reikės apsirūpinti patiems. Be to, reikės eiti prie įkūrimo lietuvių pamaldoms maldnamio ir suorganizavimo globos labai skaitlingiems lietuvių vargšams.

Pietų Amerikos lietuvių tarpe yra stiprus įvairių laipsnių laisvamaniuojančių ir bolševikuojančių gaivalas, kurie ne vienai kolonijai net to nū nustato. Tie dvasios skurdžiai nepakenčia kunigų ir apšviestų katalikų. Dar jie misijonierių nei nematė, o jau prieš juos šmeižimo vaju pradėjo net šios šalies lietuvių spądoje.

Tačiau tamsybių galybių persekiojimai tikrų misijonierių apaštalių nenugąsdina. Sekančios savaitės pradžioje iš Chicago pradeda ilgą į Pietų Ameriką kelionę trys marijonai: provincijolas kun. Jonas J. Jakaitis, kun. Antanas Andriūšis ir kun. Kazimieras Vengras. Išplauks jie iš New Yorko vas. 11, 1939 laivu "Brazil" ir pasieks Buenos Aires Argentinoje kovo 1 d. Jų kelionės lėšas padengė Jo Eksc. vyskupas V. D. O'Brien, DD., J. M. pralotas Mykolas Krušas, kun. Jeronimas Vaičiūnas, kun. A. Baltutis ir kun. Jurgis Paškauskas.

Nuvykusių į Argentiną marijonų pirmoji užduotis bus patirti tenai apsigyvenimo ir darbavimosi sąlygas, tikslu padėti vietos lietuviams, kurie štai jau aštuntas mėnesius neturi nei vieno lietuvių kunigo. Kaip plačiai ir kaip ilgai tenai mūsų misijonieriai galės darbuotis, tai priklausys ir nuo vietos lietuvių bendradarbiavimo, ir nuo to, kiek paramos mūsų misijonieriai sulauks iš Lietuvos ir iš Jungtinių Amerikos lietuvių.

Marijonų Vienuolija savo 25 metų Amerikoje gyvavimo

Misijonierius Išlydint

Štai jau čia pat ta diena, kurioje atsisveikinsime su mūsų misijonieriais.

Sekmadienį, vasario 5 d. Chicagoje Šv. Jurgio parapijos salėje turėsime vakariene, kurioje išgirsime iš brangių misijonierių jų "Sudiev!"

Į tolimus kraštus išvyksta du mums gerai žinomi tėvai marijonai — kun. Antanas Andriūšis ir kun. Kazimieras Vengras, lydimi didž. gerb. savo provincijolo kun. Jono J. Jakaičio. Jie keliauja į tolimą Pietų Ameriką, į Argentiną, skelbti Dievo Žodį tenyksių lietuvių tarpe.

Vienu svarbiausių Tėvų Marijonų uždavinių yra tai misijų laikymas. Šios rūšies misijos yra naminės misijos. Taip jos vadinamos atskirai nuo misijų, vedamų pagoniškuose kraštuose. Naminės misijos rengiamos jau tikintiems, praktikuojantiems, krikščionims katalikams. Jos rengiamos tam, kad pagyvin-ti katalikų gyvenimą, kad patraukti prie uoliosio tikėjimo praktikavimą atšalėlius ir nuo Bažnyčios nutolusius. Šis darbas yra taip svarbus ir reikalingas, kaip ir tikybos platinimas pagonių tarpe.

Šį svarbų ir reikalingą darbą Tėvai Marijonai uoliai ir rūpestingai varė Amerikos lietuvių tarpe jau per šimtmečio ketvirtį. Dabar matome Tėvai Marijonai šį darbą pra-

sukaktį švenčia apėmimu naujos atsakomosios ir sunkios užduoties — globojimu Pietų Amerikos lietuvių. Jų viatinis noras — darbuotis Dievo garbei, praplatinant Kristaus Ramybės Karaliją Pietų Amerikos lietuvių širdyse. Misijonieriai sau nieko nenori. Toks pasišventimo darbas tikrai iššauks Dangaus palaimą ir sąmoningi katalikai jiems teks pagelbos.

plečia, užima naujas pozicijas, kurs naujas tvirtoves ir mobilizuos naujas kariuomenes užkariavimui naujų kraštų Dievo Karalystei.

Iki šiol Pietų Amerikos lietuviai katalikai buvo it avys be ganytojo. Todėl visokio plauko vilkai jais naudojosi ir juos išnaudojo. Katalikai ten buvo aukomis laisvamanių, komunistų ir kitokių tikybos ir tautos priešų.

Dabar mūsų tautiečiai Pietų Amerikoje turės pastovius, savo pareigoms atsidavusius dvasios vadus. Dabar mūsų tautiečių klaidžiojimai ten pasibaigs. Prasidės jiems ten nauja gaidynė.

Visu tuo, kas rišasi su iškeliavimu mūsų misijonierių, galime tik džiaugtis. Galime džiaugtis dėl to, kad Tėvų Marijonų Kongregacija mės lai skiria iš savo tarpo porą misijonierių. Galima džiaugtis dėl to, kad visuomenė nemoniai ir palankiai sutiko tą žinią apie keliavimą misijonierių į tolimą kraštą. Galime džiaugtis dėl to, kad Chicago

SAVANORIS



Kun. Ant. Andriūšis, M.I.C., gavęs savo viršininkų pritarimą, vasario 11 d., 1939 m. išplaukia į Argentiną darbuotis Pietų Amerikos lietuviams.

hierarkija tą kelionę užgria ir remia. Galime džiaugtis dėl to, kad mūsų misijonieriai mielai noru aukojasi ir keliauja į sau nežinomą kraštą, kur jie bus pionieriai savo šakoje.

Ne vienas lietuvis dvasininkas yra pasiaukojęs praeity ir darbavęsis pagoniškuose šalyse. Ne vienas lietuvis ir dabar darbuojasi Indijoje, Kinijoje ir kitur tarp pagonų. Džiaugtis galime, kad atsiranda lietuvių tarpe tokių pasišventėlių. Jie tą daro, vykindami Išganytojo paraginimą: **Eikite tat ir mokykite visas tautas.** Bet kuomet dalis katalikiškos tautos išsikelia į tolimą kraštą ir ten pastoviai apsigyvena, tai lygiai svarbu juos neleisti tikybai pražūti, kaip ir atversti pagonus. Svarbu laimėti Dievo Karalystei naujas pozicijas, bet lygiai svarbu neprarasti dalies jau turimų pozicijų. Svarbu mobilizuoti Dievo Karalystei naujų kareivių ir gauti jai naujų piliečių, bet nemažiau svarbu palaikyti disciplinoje senus kareivius ir apsaugoti nuo krevių kelių jau turimus piliečius. Visų dvasininkų ir naminių misijonierių ir yra uždavinys atlaikyti naminių frontą, kuomet jų avangardas kaujasi prieš žemėse.

Prisirėngimas ir išlydėjimas mūsų tautiečių misijonierių darbuotis tolimoj Pietų Amerikoje mūsų tautiečių tarpe taip švelniai ir gražiai ėjo, kad pilnai galime tikėtis Dievo palaimos šitame mūsų darbe.

P. G.

Ne viskas auksas, kas žiba.

Jei nori sumanymus nugaleti, mokykis kentėti.

Kas seno žmogaus kaip reikią negodoja, tas iš anksto savo namus griaut stoja.

Nespaudęs norago, nevalgys pyrago.

mus. 1935 metais, pritariant Lietuvos Pasiuntinybei, buvo įsileista vadinamoji Tautininkų Sąjunga, kuri pasiėmė vadovauti. Ji taip pradėjo elgtis su katalikiškais organizacijomis, kad nebeliko kitos išeities, kaip tik laikytis rezervuotai. Kadangi Tautininkų Sąjunga buvo tik išpūstas burbulas, tai per vienerius metus privedė Lietuvį Namus prie bankroto. Kalta, žia buvo ir Lietuvos Pasiuntinybės delegatas, kuris laikėsi labai griežtos prieškatalikiškos linijos. Lietuvį Namai visai suiro. Katalikiškoji visuomenė dėl to moraliai nenukentėjo, nes ūmu laikų sudarė Argentinos Lietuvį Katalikų Federaciją, kurioje ėjo kuo ne visos buvusios Lietuvį Namuose organizacijos ir vėliau ta pati Tautininkų Sąjunga, su-pratusi savo klaidas, pakreipė veikimo gaires katalikiškosios akcijos palankumo linkui, — bet materialiai teko nemažai nukentėti, nes katalikiškųjų organizacijų sukurtą turtą paėmė globoti Lietuvos Pasiuntinybė ir iki šiolei ji laiko nenaudojamą.

Argentinos Lietuvį Katalikų Federacija yra subūrusi šias organizacijas: Buenos Aires: Lietuvį Katalikų Šv. Kazimiero Bendruomenę, su Šv. Cecilijos chorą, L. Jaunimą dr-ją su Vaidintojų Būreliu, L. Mergaičių Globos dr-ją, Šv. Vincento Pauliečio dr-ją, ir Vilniui Vaduoti Sąjungą; be to palankumo turi iš Buv. L. K. Karių ir Tautininkų Sąjungų; Berise: "Mindaugo" dr-ją su chorą, vaidintojų būreliu ir šlagiminių meno rateliu ir B. L. K. Karių Sąjungą "Kęstutis"; Rosarijoj: L. Katalikų Sąjungą; Kordoboj: L. Katalikų dr-pą.

Argentinos Lietuvį Katalikų Federacijos priešaky stovi p. Ignas Padvalskis, senas visuomenininkas, daug pasidarbavęs prieškarinės emigracijos tarpe, organizavęs aukų rinkimą nukentėjusiam nuo karo Lietuvai ir išleidęs pirmąją laikraštuką Argentinoje

(Tęsinys 4 pusl.)

PASIRYZĖLIS



Kun. Kazimieras Vengras, M.I.C., veiklus Amerikos lietuvis, pirm dviejų metų baigęs Vytauto Universitetą, Lietuvoje, pasiryžęs savo jaunąsias jėgas paauguti Pietų Amerikos lietuviams.

DĖL NACIONALSOCIALISTŲ ORGANIZACIJOS KLAIPĖDOS KRAŠTE

KLAIPĖDA (VDV). — biems Lietuvos valstybės interesams. Todėl visi nenuostabu, kad ne viena Lietuva, o daugelis valstybių, kurios, kaip jau kultūrinio ten gyventojų apsaugos būriai turi ir panašią uniformą, karišką drausmę ir tvarką, tikrai neginkluoti. Klaipėdos lietuvių laikraštis "Vakarai" dėl tos organizacijos šitaip rašo:

"Mes nekalbėsime apie tai, ar SA pamėgdžiojimas šiandien Klaipėdos kraštui yra pats reikalingiausias dalykas, kurį Klaipėdos gyventojams reikia skubinti duoti pirmiau, nei ką nors kita. Jeigu šitai daro vadai, kuriuos Klaipėdos krašto gyventojų dauguma sau išrinko, tai jau jų dalykas, kuo jie mano savo rinkimus patenkinti. Daugiau dėmesio traukia į save tas faktas, kokia yra įvykusi permaina Klaipėdos krašto padėtyje, kiek radikaliai yra pasikeitusi Lietuvos vyriausybės politika Klaipėdos krašto atžvilgiu. Neseniai buvo tas laikas, kad Klaipėdos krašte buvo neleidžiamos net ir nacionalistinės panašios uniformų dalys, nekalbant jau apie ženklus, o dabar laisvai steigiasi nacionalsocialistinės formacijos ir niekas dėl to ne protestuoja, niekas to neklindo. Čia neišvengiamai turi kilti klausimas — kaip gi visa tai leidžiama, arba kodėl pirma nenorėta leisti?"

Reikia pripažinti, kad nacionalsocialistų ideologija ir ypausia per paskutinius mėnesius tiek daug nepasikeitė, kad būtų galima pasakyti, jog pirma jie buvo valstybei pavojingi, o dabar jau ne. Pasikeitė tik taktika dalykų vertinimas. Niekas neginčys, kad nacionalsocialistinė ideologijoje ir dvasoje yra visa eilė momentų, kurie kiekvienai kitai valstybei — ne Vokietijai gali atrodyti nepriimtini ir pavojingi, prieš ją nukreipti. Ir mes lygiai anksčiau, lygiai dabar galime rasti nacionalsocialistiniuose užsimojimuose dalykų, kurie yra priešingi svar-



Thomas J. Carney, naujas Sears Roebuck kompanijos prezidentas. Toj kompanijoje jis pradėjo dirbti 1902 metais kaip shipping klerkas. Sąžiningumas, rūpestingumas pareigose palaipsniui iškėlė jį pačias viršūnes. (Acme ph.)

Lietuvių Reikalai Pietų Amerikoje

(Tęsinys iš 3 pusl.)

"Žvaigždutė". Leidžiamas savaitraštis "Švyturys", kurį redaguoja talentingi jaunuoliai tegimiai: V. Padvalskis, Z. Juknevičius ir G. Padvalskytė. Berisso "Mindaugo" draja, pasižymėjusi ypatingu veiklumu, kasmet išleudžia gražų iliustruotą "Vasario 16" leidinį.

Katalikų veikėjų pastangomis buvo sukurta pirmoji lietuviška Tumo - Vaižganto vardu mokykla. Berisso "Mindaugo" iniciatyva susikūrė Prez. Antano Smetonos vardo mokykla.

Urugvajaus katalikišką akciją buvo išjudinęs kun. T. Radžius. Suorganizuota Šv. Juozapo draja, Šv. Vincento Pauliečio, prie jų choras ir vaidintojų būrelis. Įkurta Dr. Basanavičiaus mokykla. Buvo leidžiamas dvisavaitinis laikraštis Urugvajaus "Aidas", kuris vėliau ėjo priedu prie "Švyturio". Visoj akcijoje buvo daug gyvumo. Tačiau kun. T. Radžiui išvažiuavęs katalikiškos akcijos reikalai sustingę. Mokykloje pasiliko tik jo įvestas "Tėve mūsų" prieš ir po pamokų. 1936 metais, man padedant, persiorganizavo katalikiškoji akcija Argentinos pavyzdžiu sukurdamas Urugvajaus Lietuvių Katalikų Centrą, į kurį įėjo jau minėtos organizacijos ir dar prisidėjo Rymo-Katalikų draja. Urugvajaus lietuvių kolonija jau treji metai neturi lietuvių kunigo ir tik retkarčiais ją tekdavo aplankyti Argentinos kun. J. Janilioniu.

Priekatalikiškoji akcija, kaip Argentinoje, taip ir Urugvajuje, yra smarkiai varoma. Ją sudaro komunistinis, anarkistinis, socialistinis ir tautiškai liberališkas elementas. Vienos tik spaudos ji turi 8 laikraščius prieš vieną katalikišką. Vienas jų net Lietuvos išdo pinigais yra sėpiaamas.

Vykdomo reikalas. — Šiame rašte išdėstytos mintys ir paliesti klausimai yra aktualūs ir gyvo reikalo. Pietų A-

merikos lietuviškoji ateivija dar jauna, bet jai gresia didelis nukriksėcionijimo bei nutautinimo pavojus. Jei skubiai ir rimtai nebus pasiimta daryti žygių, tai lietuvių tautai bus padaryta skaudi žaizda. Gresiančiam pavojui atlaikyti reikia sukurti savas bažnyčias ir savas mokyklas prie bažnyčių.

Pamatykite Brolių Motužų Paveikslus

Šiomis dienomis Broliai Motužai palieka Chicago pakeliniui ir rytus. Kitų kolonijų lietuvių nepraleiskite progos pamatyti gražius brolių Motužų paveikslus, ypač todėl, kad tai paskutiniai jų paveikslai, nes nebežada jie daugiau sugrįžti su naujais.

Clevelande bus rodoma antroji dalis Lietuvių Salėje ant Superior Ave. du vakarus: vasario 3 ir 4 d., 8 val. vak.

Detroite pirmą dalis bus rodoma Lietuvių Salėje ant Vernor Highway ir 25th St., vas. 5 d., 12:30 val. popiet. Antra dalis bus rodoma ten pat vas. 6 d., 8:00 val. vakare.

Pittsburghe pirmą dalis bus rodoma Lietuvių Pilių Salėje, 1723 Jane St., S. S., vas. 10 d., 7:30 val. vakare. Antra dalis bus rodoma Lietuvių Mokslo Draugijos Salėje, 142 Orr St. (Soho) vasario 12 d., 7:30 val. vakare.

Iš Pittsburgho Motužai su-

stos vasario 16 d. Washington, kur Catholic University dalyvaus Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjime, demonstruodami savo filmus. Po to, vasario 17-18 d. Baltimorėje, o vas. 19 d. Philadelphia.

Visi didvyriai mažų kuon pasitenkina.

Mokykis pats, ir stenkis įgytą mokslą perduoti kitiems. Daugiau naudosis turėsi ranką paduodamas, negu su kumščia į žandą duodamas.

Mandagumas ne visada paduoduoja žmogaus moralinį tobulumą.

Geros akys dūmų nebijo. Žmogus, kursai nemoka suvaldyti, kartais daugias gali pakenkti darbe, nekaip aršus priešas.

AKIŲ GYDYTOJAS



DR. VAITUSH, OPT.

SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIS

Suvis 20 metų praktikuojantis Mano Garantavimas

Palengvins akių įtempimą, kas esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo, akių įtempimo, nervuotumo, skaudamų akių karši, atsisakymo trumparagyti ir toliaregystę. Prirenkia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivus akys atitaisomos.

Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak. Nedėlioj pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be ainių. Kainos pigios kaip pirmiau.

4712 SO. ASHLAND AVE

KLAUSYKITĖS

nuolatinių ir labai įdomių, Povilo

SALTIMIERO

RADIO PROGRAMŲ IS STOTIES WHFC (1420 K.)

Šeštadieniais —
Penktadieniais —
Sekmadieniais —

Nuo 7 iki 8 v. v.

!! EXTRA !!

Dovanos • Dovanos

"DRAUGAS" dovanos savo skaitytojams \$1.50 knygomis, kurie tuojaus atsiųs į "Drango" administraciją \$6.00 prenumeratą už 1939 metus.

Tie, kurie atsiųs prenumeratą už 1939 ir 1940 metus tuojaus, gaus dovaną \$4.00 knygomis.

Knygas gali pasirinkti patsai skaitytojas iš žemiau talpinamo sąrašo.

1. Šv. Jėzus širdies Intronzacija20
2. Tarptautinis Eucharistinis Kongresas —
parašė Vysk. Pr. Būčys, M.L.C. 1.00
3. Adoracijos Vadovėlis — parašė Kun. 40
4. Sielos Takai Tobulybėn — parašė Kun. 1.25
5. Mišių Maldos — (Lotynų ir Rytų Apeigomis) 25
6. Malda už Jaunimą — parašė Kun. 10
7. J. Vaitkevičius, M.L.C. 10
8. Trumpa Apologetika — parašė Vysk. Pr. Būčys, M.L.C. 70
9. Kristaus Patarimų Kelias — parašė Kun. 1.00
10. K. Matulaitis, M.L.C. 1.00
11. Krikščioniškoji Seima parašė Kun. J. Vaitkevičius 10
12. Katalikų Tikyba — parašė Vysk. Pr. Būčys, M.L.C. 1.25
13. Išpaikė — vertė K. Giedrutis 75
14. Šv. Teresės Vaikelio Jėzus — parašė Kun. Padolskis 75
15. Dievas Sutvėrėjas — parašė Kun. Duriekas 75
16. Porcijunkulė (Jos Istorijs ir Atklaidai) parašė kun. J. V. 05
17. Legendos ir Pasakojimai apie Kūdikių Jėzų vertė K. V. K. 05
18. Lietuviškos Pasakos — parašė J. Basanavičius 1.00
19. Praeities Pabryros — parašė Kun. A. Petrauskas, M.L.C. 35
20. Žmogaus Tikslas — parašė Kun. P. Jakštys 25
21. Šv. Dvasia — parašė Vysk. Pr. Būčys, M.L.C. 1.00

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.,

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonas HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2415 W. Marquette Rd.

Ofiso valandos:
10—12 val. ryto
2—4 ir 6—8 val. vakaro
Trečiądieniais ir Sekmadieniais
Susitarus

Tel. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS:

1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakara
ir pagal sutartį.

Ofiso Tel. CANal 2345

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 W. Cermak Road

Val.: 2—4 ir 7—9 val. vakare

Trečiądieniais pagal sutartį

Res. Tel. CANal 0402

2305 So. Leavitt Street

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIrginia 1116 4070 Archer Ave.

Valandos: 1—3 ir 7—8

Kasdien išskyrus Seređą

Seređomis ir Nedėl. pagal sutartį

Sekmadienį susitarus

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-tros lubos

CHICAGO, ILL.

Telefonas MIDway 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. po pietų ir nuo 7:30 v. v.

Sekmadieniais nuo 10 iki 12 v. ryto

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARds 0994

Rez. Tel. PLaza 2400

VALANDOS:

Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak

Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res 6958 So. Talman Ave.

Res. Tel. GEOverhill 0617

Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. Marquette Road

Val. 2—4 ir 7—9 vak.

1446 So. 49th Ct.

Subatomis nuo 7—9 vakare

Ketv. ir Nedėliomis susitarus

Office hours:

2 to 4 and 7 to 9 P. M.

Sundays by appointment

DR. STRIKOL'S

PHYSICIAN and SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office Tel. YARds 4797

Home Tel. PROspect 1936

Tel. CANal 6152

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

Valandos: 1—3 popiet ir 7—8 v. v.

REZIDENCIJA

6631 S. California Ave.

Telefonas REPublic 7868

Office Phone Res and Office

PROspect 1028 2359 S. Leavitt St.

Val.: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Chicago

Nedėliom ir Trečiądieniais

Pagal Sutartį.

Tel. LAFayette 8016

DR. G. J. SVENCISKAS

DANTISTAS

4300 So. Fairfield Avenue

OFISO VALANDOS:

18 val. ryto iki 9 val. vakare

Trečiądieniais ir Nedėliomis

Tel. YARds 5921

Res.: KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val. nuo 1—3; nuo 6:30—8:30

756 West 35th Street

Tel. CANal 6974

OFISO VALANDOS:

9 val. ryto iki 8 v. vakare, išskyrus

sekmadieniais ir trečiądieniais

DR. A. P. STULGA

DANTŲ GYDYTOJAS

3259 S. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. VIRginia 0036

Residencijos Tel. BEVerley 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 2—4 ir 6—8 P. M.

Residencija

8939 So. Claremont Ave.

Valandos: 9—10 A. M.

Nedėliomis pagal sutartį

Tel. CANal 0257

Res. Tel. PROspect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Residencija 6600 So. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet

6 iki 8 val. vakaro

Tel. YARds 2246

DR. C. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

arti 47th Street

Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro

Seređoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI

Dantistas

4143 South Archer Avenue

Telefonas LAFayette 3680

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir

Penktadieniais

Krikščionybės Nuopelnai Musų Tautai

(Tęsinys)

Panašias mokyklas laikė: pijorai Lydoje, Panevėžyje ir Ukmergėje, dominikainai Merkinėje, bernardinai Pastoviuose ir Troškūnuose, reguliarieji kanauninkai Vidžiuose, be to dar misionieriai Ilukštoje. Už mokymą neturtingieji nieko nemokėjo, o pra gyvenimas mažuose miesteliuose buvo visai nebrangus, todėl ir valstiečių vaikams tos vienuolių mokyklos buvo lengvai prieinamos ir mielai naudojamos.

Tuo pačiu laikotarpiu gerai gyvavo pradinės parapijų mokyklos. Anų dienų liudytojai, prelatai Smigelskis ir Dobševičius, buvę vyskupo Giedraičio kapelionai - sekretoriai, ir Žemaičių kanauninkas Čerskis, tai teigia sutartinai. Dobševičius savo "Atsiminimuose" teigia, kad anuomet Žemaičiuose kiekvienas miestelis turėjęs parapiją mokyklą. Smigelskis, vizituodamas parapijų mokyklas Telsių apskrityje, rasdavęs po 50 vaikų. O Čerskis trumpai pažymi, kad jos visur gerai laikosi, ir kad "daugiau kaip pusė liaudies moka skaityti", ir tai ne vien maldaknyges.

Deja, paskui, po sukilimų, rusų valdžia užgniaužė visas tas katalikiškas mokyklas, kaip parapiškas, taip ir vienuolių vidurines ir aukštesnias mokyklas.

Dideli yra pas mus krikščionybės nuopelnai ir meno bei dailės srityje.

Prieškrikščioniškais laikais mes šioje srityje nieku ypatingu negalėjome pasigirti. Berods, archeologiniai mūsų pilkalnių kasinėjimai iškėlė dienos švieson nemaža įmantrių padarytų bronzinių bei sidabrinių apirankių ir kitų papuošalų, kurių amžius kartais siekia daugiau kaip 1000 metų atgal. Bet ir tie dalykai toli gražu negali būti priskaityti aukštojo meno sričiai. Šiaip jau, mūsų pagoniškėji protėviai, kiek žinoma, meno srityje nebuvo pažengę

aukščiau, negu leidžia liaudiško meno ribos (kaip va: dailios juostos, įvairūs audinių "raštai", gražios lyriškos dainos su malonia melodija, nekomplikuotas pritarimas kanclėmis ir pan.) Anų laikų etnografinėje Lietuvoje veltui išskotum grožinės pagoniškos architektūros, skulptūros, lipdybos, tapybos ar muzikos meno kūrinių.

Ką ten svajoti apie grožinę architektūrą, kai net paprastos žmoniškos statybos srityje mes buvome baisiai atsilikę nuo kultūringos Vakarų Europos. Kai ši buvo nusėta aukštabonėmis, didingomis ir stilingomis katedromis, kolegialy bei abatijų bažnyčiomis, kai miestelėnų mūriniai namai buvo jau paprastas dalykas, nebekalbant apie skaitlingas ir vaizdingas valdovų ir net baronų pilies, — mūsų miestai (ir pati sostinė) buvo mediniai. Mūro buvo tik nedaugelis pilių, turinčių ne tiek grožinės, kiek karinės reikšmės.

Nors mūsų pagoniški senėčiai buvo savotiškai giliai religinga tauta, bet ir kulto srityje nebuvo parodę meniškų kūrybos, — nei gražių statulų, nei paveikslų, nei meniškų šventyklų. Šiame dalyke nei iš tolo negalima jų gretinti ne tik su pagonimis graikais, romėnais ar egiptiečiais, bet dargi su mūsų lyg artimesniais giminačiais Indijos arijais. Bendrai imant, lietuvių pagonių religinis be-meniškumas atitinka slavų ir germanų padėtį šiųjų pagonybės gaidynėje. Kaip šioms, taip ir lietuviams pagonims kulto stigo ne tik meniškų daiktų, bet ir pačių bent kiek prasmatnesnių dievams pašvęstų namų arba šventyklų. Iš kaimyniškų krikščionių kromistų ir iš Jeronimo Pragiškio, keltą metų misionieriausio Lietuvoje Vytauto laikais, daug girdime apie lietuvių šventąsias vietas, — šv. gojus, šv. ežerus, šv. upes, taipogi skaitome apie šventus milžiniškus ąžuolus, kuriuos mūsų



SUNKI NAŠTA

sų protėviai laikė "vyriausia dievybės buveine". Tačiau niekur šie istorijos šaltiniai neminėja bet kokią gražaus šventyklinio trobesio. Todėl reikia sutikti su geriausiu dabar senosios Lietuvos religijos dalykų žinovu Zenonu Ivinskium, kad, regimai, būta tik šokių tokių medžio pastatų apsaugai nuo darganų, kur degė "šventoji" arba "amžinoji" ugnelė, žmonių itin gerbiama ir dažnai įvairiais reikalais lankoma. O šiaip jau įvairių daiktinių dievybių kultas buvo atliekamas stambiais miškuose, po "šventaisiais" medžiais, o be to dar prie šaltinių, upių, ežerų, prie didžiųjų akmenų ir ant kai kurių kalnų. Ar to nerodo ir šitokie iš senovės išlikę žodžiai, kaip "alkaknis", "alkakmenis", "alkupė"?

Krikščioniją įvedus, atsiranda ne tik medinės, bet ir mūrinės šventyklos - bažnyčios. Suprantamas dalykas, pirmosios, paskubomis statytos bažnyčios, greičiausia dar nepasižymėjo ypatingu grožiu ar stilingumu. Bet ilgai, visai Lietuvai galutinai sukatikėjus, jina savo bažnyčių architektūrinio grožio ima lenktyniuoti su Vakarų Europa. Ne tik sostinė Vilnius, bet ir provincijos miestai, o ne syki ir maži miesteliai pasipuošia vieno ar kito stiliaus bažnyčiomis, kurios meno žinovų laikomos tikrais šedevrais. Jėnos profesorius Paulius Weber didžiojo karo metu pirmą kartą apsipažinęs su Vilniaus miestu, nustebė radęs ten daug vertingų statybos paminklų iš priešrusiškos gaidynės, ir susižavėjęs ypač katalikų bažnyčiomis, pavadino savo labai paplitusią aprašymų knygą "Vilnius, pamirštoji meno vietovė".

Tikrai, kas, pvz., nesigrožėjo vilniške šv. Onos bažnytėle, taja skaisčia gotikos vizija? Napoleonas Didysis buvo unatęs aibę puikių bažnyčių Prancūzijoje, Italijoje, Ispanijoje, Austrijoje ir Vokietijoje, vis tik įžengęs Vilniun taip susižavėjo šv. Onos bažnytėle, jog pareiškė norįs ją

"ant savo delno perkelti į Paryžių". Mūsų šis istorikas monsijoras Kaz. Jasėnas pareiškia: "Ir iš tikrųjų, ji yra taip daili, kad drąsiai galėtų stovėti šalia garbios šv. Liudviko (įsteigtos koplyčios (Sainte Chapelle) Francijos sostapilėje. Tai gražiausia Lietuvos architektūros žiedas".

Arba vėl kaip maloniai gebina, net svetimšalius, puikiausi baroko stiliaus šv. Petro ir Pauliaus bažnyčia Antakalnyje! Ypač viduje ji tikras meno kūriny. Nors ji statyta baroko klestėjimo metu (dievoto Lietuvos etmono Mykolo Paco lėšomis, 1668—1684), vis tik jos vidurinė nava dvelkia ramia renesanso dvasia.

Šventyklų puošia du tūkstantčiai baltutėlių skulptūrinių figūrų ir figūrėlių, visos jos — meniško darbo. Ypač gi vyriškųjų ir moteriškųjų šventųjų figūros, patalptos ant archivoltų (navų lankų), spindinti stačiai klasišku grožiu ir nuostabiai įdvasinta veidų išraiška, kupina dangiškos ramybės ir laimės, lygiai kaip ir jų ramūs, pilni taurumo ir gracingumo mostai. Kaip tei-

singai pastebi prof. Weber, tų figūrų fotografinės nuotraukos gali mums duoti tik silpną supratimą apie "grožio pilnatvę" kurią pilnai pažinti ir atjausti galima vien atsidūrus pačioje šventykloje, stebint figūras gražioje iš kopulos sruivenančioje šviesoje, ir tai ne greitomis žvilgtelėjus, bet atidžiai viską studijuojant.

Šio rašinio dėmai kliudo mums leisti į apžvalgą kitų gražuolių Vilniaus bažnyčių, ar tai barokinių, ar tai senesnių gotinių, vėliau dailiai subarokintų (kaip, pvz., universitetinė šv. Jono bažnyčia).

Ne vien Vilniuje, toje garbingoje didžiulės kadaise valstybės sostinėje, bet ir visame krašte randame gana daug dailių ir puikių monumentalų bažnyčių. Sakysime, dabartinės mūsų laikinosios sostinės arkikatedra — bazilika (seniau statyta gotiniu stiliumi, vėliau gi subarokinta), savo vidaus grožio ir majestotingu viršija net Vilniaus katedrą.

Net gilioje provincijoje, mažuose miesteliuose, ne syki užtikame netikėtus architektūros ir figūrines plastikos žė-

mėigų. Pavyzdžiui, visų mūsų tautiečių gerai žinoma ir per šilinę nesuskaitomų minių aplankoma barokinė Šiluvos bažnyčia, žinovų teigimu, "plastikos atžvilgiu yra viena įdomiausių ir puikiausių visoje vyskupijoje". Vėl, Tytuvėnų bažnyčia, "turi gryniasias baroko lytis visoj Lietuvoj", o jos sakyklą galima pavadinti baroko šedevru".

Garsiąją Pažaislio bažnyčia negali atsigrožėti ne tik lietuviai, bet ir įvairiausių tautų lankytojai svetimšaliai. Ši renesansinių ir barokinių tyčių puikuolė, grandiozinė Lietuvos didžiojo kancelerio Christoforo Paco (1684) ir jo brolio fundacija, o italų menininkų L. Fredo ir Putini ištiš 45 metų darbo vaisius, ne žiūrint sugadinimų prancūzmečio (1812) ir didžiojo karo dienomis, nežiūrint sugadinimų ir pakeitimų rusų viepuolių šeimininkavimo laikais

(1832-1915), — vistiek dar pripažįstama gražiausia Lietuvoje pastatu, "Lietuvos Eskorialu"...

Yra žinoma, kad mūsų įstabiliausias architektūros atžvilgiu barokines bažnyčias (nesykį su aiškiais renesanso reminiscencijomis) yra statę daugiausia italų menininkai - architektai, taigi svetimšaliai. (Bus daugiau)

KAUNAS. — Lietuvos Ministrų Taryba priėmė 1939 m. viešųjų darbų planą. Jis priimtas sumoje 3,985,000 Lt. Iš šios sumos paprastiems darbams bus išmokėta apie 3,200,000 Lt. Kita sumos dalis bus išleista medžiagos transportui, priežiūrai ir kitiems reikalingiems.

HELSINKIS. — 1940 m. įvykstančioje pasaulinėje sporto olimpiadoje jau sutiko dalyvauti 20 valstybių.

GREY ?



WHY
Look Old
When It's So Easy
To Look Young...
with **CLAIROL**

Is your hair grey?
Is it going grey?
Is it drab, faded or streaked?

Don't let these tell-tale marks of age remain. They make you look and feel old beyond your years. Erase them quickly and simply with Clairol which shampoos, reconditions and tints your hair back to its own natural-looking color...glowing with youthful highlights...in one triple-action treatment.

Ask your beautician. Write for FREE booklet, FREE advice on care of hair and FREE beauty analysis.

Not with common, old-fashioned hair dyes but
NATURALLY...with **CLAIROL**

Severy King, Clairol, Inc., 132 West 46th St., New York, N. Y.
Please send FREE Clairol booklet, FREE advice and FREE analysis.

Name _____ Address _____
City _____ State _____
My Beautician is _____

Skaityk Kelionių Aprašymus Tų, Kurie Yra Toli Keliavę

Vyskupo P. P. Būčio, M. I. C. "KELIONĖ APLINK PAŠAULI" arba kelionė į "EUKARISTINI KONGRESĄ AUSTRALIJOJE", su autoriaus paveikslu ir pasaulio žemėlapiu. Keliauti aplink pasaulį iš lietuvių gal tik vyskupui Būčiui teko. Jis moka savo kelionę vaizdžiai aprašyti: Puslapių 244. Audeklo apdarais \$1.00.

Kun. Pr. J. Vaitukaičio labai įspūdinga "KELIONĖ PO EUROPA" ir ypač LAISVOJE LIETUVOJE. Įdomių paveikslų net 48. Knyga turi pual. 187. Audeklo apdarais \$1.50.

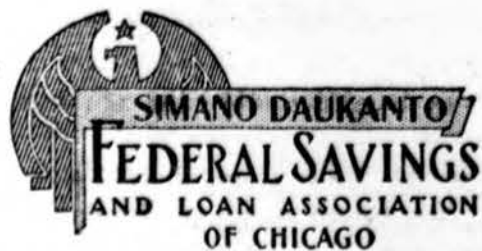
"DRAUGO" KNYGYNAS
2334 So. Oakley Avenue Chicago, Illinois

DUODAME PASKOLAS

Namų statymui,
Pirkimui
ir senų skolų
ir mortgečių
atmokėjimui.

Paskolos duodamos nuo 1 iki 20 metų, mažais mėnesiniais atmokėjimais arba 5 metais be jokių mēn. atmokėjimų. Paskolų reikalai atliekami greitai ir atsakomai.

Savo paskolos reikalus apkalbėk su mumis asmeniškai. Kreipkis į:



2202 W. CERMAK ROAD, TEL. CANAL 8887

Taupytojams Mokame 4% Dividendų.

Kiekvieno Taupytojo taupiniai apdrausti iki \$5,000.00.
Federal Savings & Loan Insurance Corporation,
Washington, D. C.

THINGS THAT NEVER HAPPEN



DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

WEST SIDE

I Katalikes Moteris Ir Merginas!

Gerbiamosios! Nepraleiskite nepasinaudoję proga, t. y. Moterų Sąjungos vajum — naujų narių įrašėjimu, kuris prasidėjo sausio 1 d., ir tęsis per kelis mėn.

Per vajų naujoms narėms įrašyti Sąjungon teikiama didelės lengvatos: dykai įstojimas į bent kurį skyrių.

Įrašydamos į Sąjungą gali pasirinkti kokį nori skyrių: pašėlos, apdraudos. Galima taip pat įrašyti vien į apšvietos skyrių.

Kiekviena narė gauna laikraštį "Moterys Dirva", kuris yra įdomus visoms moterims.

Detroite randasi net trys M. S. kuopos: Šv. Jurgio par. 54 kp., Šv. Antano par. 64 kp. ir Šv. Petro par. 72 kp.

Garbė yra moterims priklausti prie šios kilnios organizacijos, nes tai didžiausia lietuvių katalikių moterų organizacija, Amerikoje.

Taigi, moterys, katalikės, nepraleiskite progos.

Visas nuoširdžiai kviečiame į bendrą darbą. Dirva darbuotis plati.

Moterų Sąj. 64 kp. Šv. Antano parapijos mėn. susirinkimai laikomi kas antrą ketvirtadienį kiekvieno mėn., 7 val. vakare, mokyklos kambary.

Pastaba. Laikinai, kol eina Šv. Antano parapijos nauda bingo lošimas, susirinkimas (vasario mėn.) įvyks antrą penktadienį, tuo pačiu laiku.

64 kp. koresp. A. A.

Iš Sąjungiečių Veiklos

Moterų Sąjungos 64 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 13 d., parapijos mokyklos kambary.

Susirinkimas buvo skaitlingas. Pirm. O. Šimonienė atidarė malda.

Išduota raportas iš surink-

tų iš narių aukų: pinigais ir šiaip visokiais daiktais. Iš tų aukų sudaryta keletas beskių ir švenčių proga pasiūsta neturtingiems. Šiame reikale pasidarbavo: O. Šimonienė ir Agnė Stankienė.

Istorinės knygos reikale darbas baigtas. Dar keletas narių knygą užsiprenumeravo.

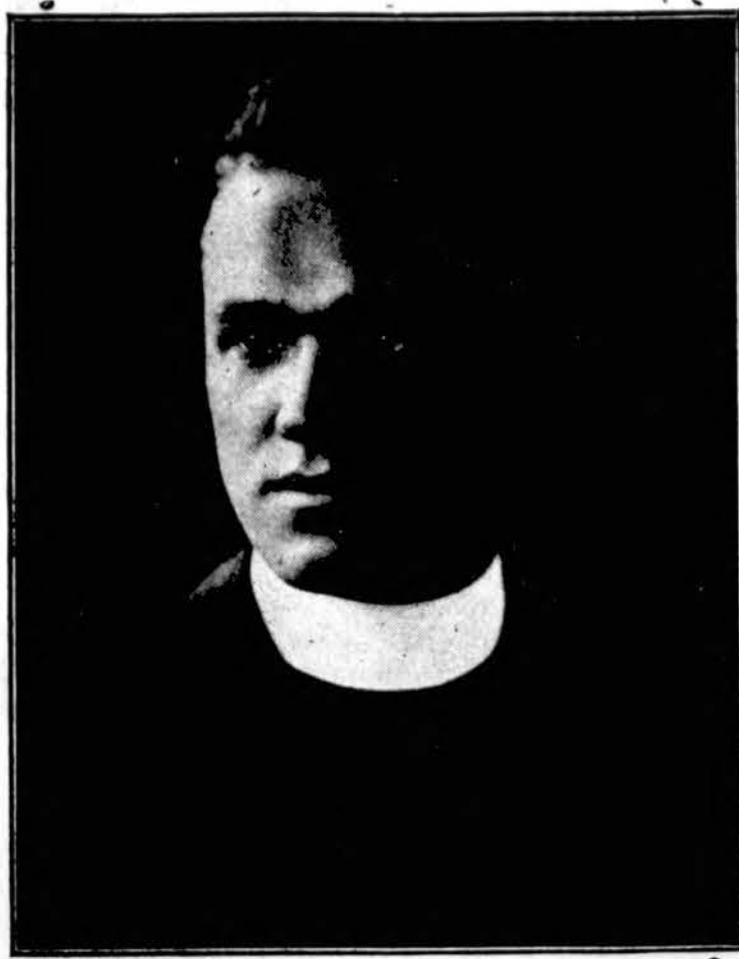
Valdybą 1939 metams išrinkta: dvasios vadas — gerb. kun. I. F. Boreičis, pirm. — Ona Šimonienė, išrinkta vienbalsiai dešimties metams, vice pirm. — Mirta Kisielienė, vienbalsiai išrinkta, fin. rašt. ir koresp. Anelė Ambrosienė, nut. rašt. — Anna Slivinskienė, įždin. — Ona Grybienė, išdo globėjos — Agnė Stankienė ir Anna Rimienė, tvarkdarė — K. Rukšienė. Kp. pirm. O. Šimonienė padėjo senajai valdybai ir visoms narėms už pasidarbavimą, taip pat linkėjo sekmingos darbuotės 1939 m.

Nutarta suteikti dvi dovanas toms narėms, kurios daugiausia pasidarbavo. Nutarta pradėti rengtis prie kauliukais lošimo. Tokios pramogėlės tarpe sąčių bus rengiamos kas trečia savaitė.

Sąjungietė Katrina Rukšienė šventėms (porai savaitė) buvo išvykus su visa šeima į Floridą (Miami Beach). Apvažiavo ir kitas vietas. Iš vestsidiečių bene pirmieji turėjo laimės pamatyti gražių gamtos vaizdų. Grįžus susirinkime narėms papasakojo išpūdžius iš savo kelionės.

K. Rukšienė, nors dar nauja narė, bet jau daug yra pasidarbavus kuopai. Tikimės, kad ir toliau darbuosis organizacijos naudai. Sausio 25 d., 64 kuopos sąjungietės turėjo pirmą kauliukais lošimo pramogėlę O. nos Grybienės namuose. Narių susirinko skaitlingai. Dalyvavo ir viešnių iš 72 kp. Vakaras linksmam praleistas. Laimingosios džiaugės dovanomis. Pramogėlės rengėja visais pavaišino.

SEIMO PAMOKSLININKAS



Gerb. Kun. Balys Urba, Šv. Kazimiero Seserų kapelionas, kuris Šv. Jurgio bažnyčioje, Marijonų Bendradarbių Seimo atidarymo pamaldose pasakys pamokslą.

Sąjungietės dėkingos Onai Grybieni už pasidarbavimą.

Anelė Šaltienė patiko nelaimė: puldama ant ledo nusilaužė ranką. Linkime savo narei greit pasveikti.

Marijonai Šinkūnienė, dėl mirties mylimo brolio, sąjungietės reiškia nuoširdžios užuojautos.

A. A. Stasys Bacvinka

Mirė sulaukęs 63 m. amž., Sausio 18 d. po gedulo pamaldų Šv. Antano bažnyčioje palaidotas Šv. Kryžiaus kapuose.

Paliko nuliūdime žmoną Oną, penkis sūnus ir dvi dukteris. Amerikoje išgyveno 38 m. (Detrote 19 metų). Paėjo iš Lietuvos, Iglaukos par. Pažerėnų kaimo. Buvo geras parapijos rėmėjas. Į šermentis buvo atvažiavę sūnūs iš Cherry, Ill., Kotrina Siubeikienė su dukrele iš Chicago.

Bacvinkų šeima yra pavyzdinga. Leona Bacvinkaitė daugiausia automobiliu patarnauja seserims Šv. Pranciškaus, taipgi dalyvauja vaidinimuose, chore ir dedasi prie parapijos pramogų.

Bus rodomi paveikslai iš Lietuvos. Br. Motūzai atvažiavo ir tik vienoj West Side rodys paveikslus vasario 5 d., 12:30 val., Lietuvių salėj ir vas. 6 d., vakare 8 val. Paveikslai įdomūs. Koresp.

Antanas Bendorius, Lietuvos Pedagogijos Instituto lektorius, Vytauto Did. gimnazijos mokytojas Klaipėdoje vienam "Draugo" koresp., kaip artimam draugui, prisuntė atvirutę, kurioj tarp kitko, rašo:

"Gyvenu Klaipėdoj, kur vokiečiai nuo 1938. X. 11 d. pradėjo savališkai ir kur jiem viskas leidžiama. Kas kart darosi mums čia sunkiau, bet nedejuojame, nes laukiame dar galimų sunkesnių dienų. Kas bus — nežinia, bet viena aišku, kad mes patapsime jau prūsų pastumdėliais. Mes kenčiam dantis sukandę, bet nemanome gražiuoju iš lietuviško gintaro pajūrio trauktis".

PLATINKITE "DRAUGĄ"

Padėka

Iš Lietuvos Amerikon atvažiavau 1938 m., spalio 28 d. tikslu stoti lietuvių Seserų Pranciškėčių vienuolynan, Pittsburgh, Pa.

Leidžiant vienuolyno viršininkei, tuoj išvykau į Detroit, Mich., pas savo brolių Praną ir brolienę Oną Jurgučius.

Man beiešint pas malonų brolių ir brolienę, trys mėn. praėjo labai greitai.

1939 m. sausio 28 d. išvažiavau vienuolynan.

Persiskirdama su broliu ir broliene tariau širdingiausia ačiū už taip malonų manęs laikymą ir už gražias dovanėles.

Širdingai dėkoju brolienei už mokinimą anglų kalbos ir motinišką rūpestingumą.

Dėkoju seselėms Joanai Astrauskienėi ir Sofijai Jonni Mikalsevičiams už dovanas ir malonias vaišes. Dėkoju už dovanas ir vaišes Onai Stankienei. Dėkoju už malonias vaišes Onai Kratavičienei ir jos tėveliams, P. Laurinaitienei, O. Krumbienei, D. Marijonai ir Juozui Matanikams, Vladimirui ir Onai Astrauskams, Urš. Rakauskienei už dovanas, Petriui ir Onai Rakauskams, Marceliui ir Jonni Rutkauskams.

Linkiu nuo Aukštesniojo pasisekimo darbuose. Už jūsų geras širdis stengsiuos atsiųgti malda.

Petronėlė Jurgutytė

Patarlės

Keno vežime važiuoji, to ir giesmę giedok.

Dieviški įstatymai liepia atleisti ir tiems, kurie mūs nepakenčia.

Zadinsys, tai taip, kaip supone radinsys.

Kas palinkęs į mielaširdystę, to neaplenks garbė už jį.

Dora yra šaknis laimingam gyvenimui.

Ir pelė savo urve ginasi.

KLAIPĖDOJE NAUJA VOKIEČIŲ ORGANIZACIJA

KLAIPĖDA (VDV). — Steiđijamas. Šis susirinkimas taip pat nėra vadų atranka, o yra tik pirmas žingsnis būsimojai keliui. Toliau turi būti visi priimti, kurie nori savanoriškai kovoti už nacionalsocialistinę idėją, būtent, vyrai nuo 18 m. amžiaus. Pirmame susirinkime dalyvavusieji turės būti dalimi propagandos vadų, kurie jau dabar gali priimti įstojo pareiškimus.

Tame pirmajame susirinkime dalyvavo apie 170 asmenų. Jau anksčiau buvo girdėti, kad šitai formacijai esančios parengtos rudos spalvos uniformos. Šiomis dienomis turi įvykti tolimesnį tokie steigiamieji susirinkimai apskrityse. Tai panaši organizacija į Vokietijos vadinamus smogikus.

Iš pirmojo susirinkimo turi susidaryti narvelis, iš kurio turės išsiplėsti masinis judėjimas.

Trumpai apie viską

Rašo Vladas Mučinskas, VARSUVA. — Daugelyje Lenkijos miestų, ypač Kielec vaivadijoje, pasirodė šiluminė epidemija. Viename Varšuvos vaivadijos mieste nuo tos ligos jau mirė keturi žmonės.

LONDONAS. — Anglijoje siauria dideli potvyniai. Iš viso 16 upių ir dideli žemės plotai apsemti. Keli miesteliai atkirsti nuo pasaulio.

KAUNAS. — Vidaus reikalų ministras, pasiremdamas spaudos įstajmo 10 str., uždrandė platinti Klaipėdoj leidžiamą laikraštį "Žygis".

Nuolatinis komitetas kuris organizuoja Kristaus Karaliaus kongresus, praneša, kad sekantis kongresas bus įvykdomas, Jugoslavijoje, šių metų rugpjūčio mėnesį.

KAUNAS. — Žemės ūkio ministerija perka Anglijoje gyvenančių Nariškinų Žagrės dvarą su 58 hektaru parku, 150 dirbamos žemės ir angliško stiliaus trobėsiais. Pirkimo kaina apie 1-4 mil. litų. Nupirktajam dvarui norima įrengti gyvulininkystės ir kontrolistų mokyklą.

KAUNAS. — Lenkijos pasiuntinys Lietuvai Charvatas lankėsi pas min. Urbšį ir jį informavo apie lenkų užsienių politiką.

KAUNAS. — Į Kauną žada atvykti ir garsus lenkų pianistas Paul Kočalskis.

KAUNAS. — Vasario 16 d. Lietuvos pasitinybėj Varšuvoje, numatomas surengti didelis priėmimas. Be oficialo akto, iškilmes rengia ir lenkų lietuvių bičiulių dr. ja.

KAUNAS. — Klaipėdos po liečia atiminėja iš Kauno šio-

Meilė kantriai tyli, bet kartu ir labai plačiai kalbė.

Daug žino, mažai išmano.

Meilė pritaria geram darbui, meilė pasišvenčia.

mjr. Guentheris, nuolat gyvenęs Rygoje, atšauktas į Ameriką. Išvykdamas mjr. Guentheris padarė atsisveikinimą atitinkamose Lietuvos įstaigose.

KAUNAS. — Nuo sausio 10 d. antradieniais pradėjo per Kauno radio stotį transliuoti Radio laikraštį, kuriam skiriama 20 minučių laiko.

STOCKHOLMAS. — Švedijos vyriausybė įsakė surašyti visus švedijoje gyvenančius švedinščius. Kiekvienas švedinščius turės atsakyti į klausimą, ar jo tėvai nėra žydai ir ar jis nėra politinis pabėgėlis.

KAUNAS. — Liet. Turizmo Sąjungos iškeltas klausimas gaminti ir platinti būdingus vasarvietėms ir jų apie linkėms atmenus (souvenirs) vasarviečių administracijose gavo pritarimą.

KAUNAS. — Pašto Valdyba visuomenės patogumui Rekyvoje, Šiauliu ap., ir Pabaliskiuose, Marijampolės ap., atidarė agentūras, kurios atlieka pašto, telegrafo ir telefono operacijas.

KAUNAS. — Į Kauną buvo atvykęs Latvijos senato civilinio kasacinio skyriaus pirmininkas Osvaldas Ozolinis ir Nyr. Tribunolo salėj skaitė paskaitą apie Latvijos civilinės teisės reformą. Paskaitą ruošė Lietuvos teisininkų draugybėms, jų tarpe ir Lietuvai, gija.

Kviečiu visus kaimynus, draugus ir pažįstamus naudotis mano patarnavimu.

Midwest Service Station

Patarnauja Lietuviai
Gasas, Aliejus, Lubrikacija, ir
Mašinų Plovimas
Taipgi parduodam Pečiams
Range Aliejų
Tire ir Battery Service
24 Valandų Patarnavimas



Vito Jaknis, sav.

2335 South Western Avenue
TELEFONAS CANAL 3764

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS
NAUJA KNYGA
KELIONĖ PO PIETŲ AMERIKA

Parašė
KUN JURGIS PAŠKAUSKAS

Knyga parašyta lengva kalba ir labai aiškiai apisašo lietuvių gyvenimą Brazilijoje, Argentinoje ir Uragvajų. Taip pat randasi daug žingėdžių žinių, mums niekad negirdėtų, to krašto žmonių gyvenimą, papročius ir daug kitokių įvairenybių. Kiekvienam lietuviui partina šią knygą įsigyti ir atydziai perskaityti.

Knygą susideda iš 96 puslapių gražioje apdaruose. Parsiduoda už 25c. Imant daugiau, daudama didelė nuolaida.

Galima gauti: —

"DRAUGO" KNYGYNE

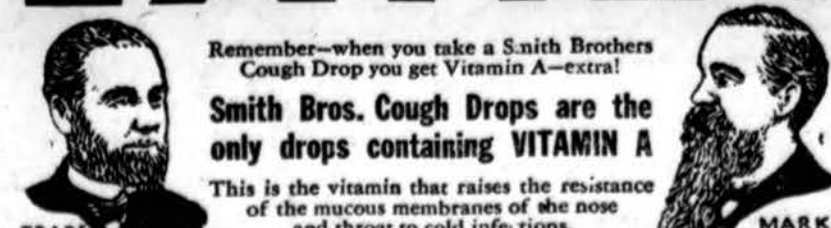
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

THINGS THAT NEVER HAPPEN

Copyright.



EXTRA



CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Minėsime Vasario 16-ą

Lietuvos nepriklausomybės 21 metų sukaktis, kaip kitais metais, taip ir šiemet Chicagoj bus gražiai, patirijotai paminėta. Federacijos Chicago apskrities nutarimu, nepriklausomybės paminėjimas šiemet bus rengiamas trijose vietose: pietinėj miesto daly — Roselande, pačioje Chicagoje, — Brighton Parke — Nekalto Prasidėjimo P. Šv. Parapijos Susirinkimo.

Iš Nekalto Prasidėjimo P. Šv. Parapijos Susirinkimo

BRIGHTON PARK. — Šausio 22 d. parapijos salėje įvyko Nekalto Prasidėjimo P. Šv. parapijos metinis susirinkimas, kurį klebonas kun. A. Briška atidarė malda. Susirinkimo raštininku išrinktas V. Navickas, vienas iš buvusių parapijos trustis. Priimta kleb. kun. A. Briškos patiekta dienotvarkė: 1) parapijos atskaita, 2) komiteto rinkimas, 3) nuveiktieji darbai, 4) bėgančiųjų metų darbai, 5) karnivalas, 6) piknikai, 7) statyba, 8) prisirengimai draugijų prie parapijos jubilėjaus, 9) 25 m. parapijos jubiliejus.

Atskaita apsvastyta ir priimta su padėka klebonui už tinkamą ir tvarkingą vedimą parapijos reikalų.

Išrinkta 14 vyrų, kurie sudaro parapijos komitetą. Į komitetą didžiauma balsų daugiansia pateko senieji nariai. Trims atsisakius, jų vietom išrinkti nauji. Klebonas, trustisai ir kai kurie parapijos komiteto nariai apibūdino nuveiktus parapijos labai darbus.



Mrs. George E. King iš Wichita, Kas., policijai pripažino nužudžius savo vyrą. Esą, manius, kad vyras jos nemylis ir kad noris atimti nuo jos vaiką. Iki šiol manyta, kad jis buvo nužudytas pakeleivio, kurį paėmė į savo automobilį pavėžyti. (Acmē š.K.S. telephoto)

Didžiausias darbas

Didžiausias parapijoje darbas — tai didinimas, gražinimas ir pertaisymas bažnyčios. Tas darbas buvo pradėtas pavasarį, 1937 m., ir baigtas balandžio mėn., 1938 m. Bažnyčia gražiai atnaujinta ir išdažyta. Įdėta nauji, moderniški suolai, mašina orui vėdinti, nauji žibintuvai, groteliai. Dabar bažnyčioje gali susėsti suoluose 800 žmonių. Tas darbas atsėjo \$27,033.00. Visas darbas atliktas už "cash", be jokių skolų.

Nauji darbai

Nutarta statyti patalpas susirinkimams ir jaunimo sportui, taipgi sandėlį įvairiems parapijos dalykams. Tas darbas bus pradėtas orui atšilus. Brighton Park yra gražaus jaunimo, kuris nenori landžioti po svetimas pastoges. Vyčių 36 kuopa dabar turi 180 narių. Susirinkimai vedami gryną lietuvių kalba. Protokolai rašomi lietuvių kalba. Tai bene bus tik didžiausia kuopa Chicagoje. Klebonas atsilanko susirinkimuose ir nuolat ragina laikyti savo tėvų papročių ir jų kalbos.

Parapijos Jubilėjus

Gyvai buvo svarstomas 25 m. parapijos jubilėjus. 1914 m., rugsėjo mėn., kun. A. Briška buvo paskirtas organizuoti lietuvių katalikų parapiją Brighton Parke. Tad jau prabėgo 25 m. ir šiemet iškilmingai bus minima tasai ju-

biliejus. Jubilėjinį komitetą sudarys klebonas, vikarai, parapijos komitetas ir draugijų atstovai. Nutarta kviesti visus Chicago ir apylinkės lietuvių parapijos jubilėjuose šventę.

Prieš 25 m. šioje kolonijoje kur-ne-kur stovėjo namelis. Visur buvo pievos ir laukai. Lietuvių gyvena labai mažai. Vietoj, kur dabar stovi parapijos trobesiai, tada nebuvo nei vienos lietuviškos šeimos. Prie 45 gatvės ir Western av. karts nuo karto žigonai atsibastydavo, pasistatydavo palapines ir žiemodavo. Lietuviai tą kampą vadindavo čigonine. Chicago arkivyskupas 1914 m. paskyrė kun. A. Brišką į šią apylinkę organizuoti lietuvių katalikų parapiją. Jaunas kunigas uoliai dirbo pavestąjį darbą. Ir dabar, po 25 m., galima matyti gražų vaizdą nuveiktųjų darbų. Didelė, graži ir ruiminga mokykla ant kampo 44 g. ir Fairfield ave. Gražus seselių namas, puošni bažnyčia, ruiminga ir imponuojanti praeivių klebonija, parapijos salė. Tai liudijimas nuveiktųjų darbų ir tas viskas stovi be skolos.

KASDIEN SU KRISTUMI

vertė
Kun. Ant. M. Karužiškis

Vasario 3-čia Diena

"Ne kiekvienam žmogui atvertk savo širdį" (Ekl. VIII, 22), bet išmintingam ir Dievo bijančiam tavo reikalą įtikėk.

Draugauk su nusižeminusiais ir prastais, su dievobaimingais ir gerų apsiėjimų žmonėmis; ir kalbėk apie tai, kas gali pažadinti prie gero". (Kristaus Sekimas, Knyga Pirmą, Skyrius VIII, 1).

Parap. skola buvo atmokėta 1931 m. ir morgičiai sudeginti tam tikromis išskilmėmis. Jubilėjaus išskilmės turės būti dar didesnės. Tad, neturėti ir parapijos susirinkime šis klausimas gyvai buvo svarstomas.

URBA FLOWER SHOPPE
4180 ARCHER AVE.
Phone LAFAYETTE 5800

Gėles Mylantiems — Vestuvėms — Bankietams — Laidotuviams — Papuošimams

MALDAKNYGĖS

Jėzus Mano Pagelba, didelėmis raidėmis.....\$2.50
Dievo Malonių Šaltinis, juodais gerais virš., paauksotais lapų kraštais.....\$3.75
Dievo Malonių Šaltinis, juod. odos virš., raudonais lapų kraštais.....\$3.00
Naujas Aukso Altorius, juodais odos virš., paauksotais lapų kraštais.....\$1.75
Angelas Sargas, juod. paauks. virš.....\$1.50
Maldaknygė ir Baž. Vad., odos viršelais.....\$1.25
Maldaknygė ir Baž. Vad., rand. lapų kraštais.....\$1.60
Maldų Rinkinėlis, odos viršelais.....\$1.50
Maldų Rinkinėlis, juod. gerais virš.....75c

DRAUGO KNYGYNAS
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI koplyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais, 7:00 val. vakaro iš WFPC stoties (1420 K.) — Pranešėjas P. BALTIMERAS

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER — PRUZIN

Geriausios patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LEONARDAS EŽERSKIS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIUS

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

KOPLYČIA DYKAI

2025 W. 51st St. Tel. YARDS 1278

Res. 4543 South Paulina Street

Patarlės

Meilė stipri, bet taipogi ir saldi.

Jei nori išvengti įžymių klaidų, klausyk patarimo už tavę doresniųjų žmonių.

Kas vyresnių negerbia, jų ramybę ardo.

Daugelis be dorybės ir be triūsio nori atsiekti garbės, bet niekad jos neatsieks.

Geriau kitam duoti, nei kito prašyti.

Aklas aklą netoli nuves.

Veršiū nebliovės, jaučiu nebaubsi.

Kad padaryti savo gyvenimą ilgesniu, galima tikrai mažiau laiko skirti miegui.

Pirtis jauja vainoją, o abidvi suodės.

Tūkstantis kelių veda prie paklydimo, prie tiesos — tik tai vienas.



A. A. ANTANAS JAMEN (Jamenas)

mirė sausio 31 d. 1939 m., 4:48 val. ryte, sulaukęs 24 metų amžiaus.

Gimęs Port Washington, Wis. Paliko dideliamė nuliūdime: motiną Oną, po pirmą vyrą Jameną, po antrą — Vasilauskienę, tris brolius: Juozapą, Joną ir Vincą, tris seseris: Valeriją, Antoną ir Mariją, du svogerius: Brady ir Frank Siroff, svogerką Juliją Ruth ir gimines.

Kūnas pašarvotas Skudo koplyčioje, 718 West 18th St.

Laidotuvis įvyks šeštadienį, vasario 4 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Dievo Apveizdos parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į švento Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuliūdę: Motina, Broliai, Sėserys, Svogeriai, Svogerkos ir Gimines.

Laidotuvių direktorius S. M. Skudas. Tel. MONROE 3377.

Vienų Metų Mirties Sukaktuvės



A. A. KAZIMIERO GRUŽDIO

Jau sukako vieni metai, kai negailėtinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą draugą Kazimierą Gruzdį.

Netekome savo mylimo vasario 4 d. 1938 m.

Nors laikas tęsiasi, mes jo niekad negalėsime užmiršti. Lai galėtingas Dievas suteikia jam amžiną atilį.

Mes, atmindami tą jo liūdną praskilimą iš mūsų tarpo, užprašėme gedulingas šv. Mišias už jo sielą, šeštadienį, vasario 4 d. 1939 m., šv. Juzapo parapijos bažnyčioje, So. Chicagoje, 8:00 val. ryte; Dievo Apveizdos parapijos bažnyčioje, 18th ir Union Ave., 8:00 val. ryte; Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, West Side, 7:00 val. ryte; Nekalto Prasidėjimo šv. Panelės parapijos bažnyčioje, Brighton Park, 7:00 val. ryte; Švento Krėžiaus parapijos bažnyčioje, 7:00 val. ryte ir šv. Kazimiero Seserų Vienuolyne.

Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į šias pamaldas.

Nuliūdę: Draugai, Draugės ir Pažįstami.

A. A. ELZBIETA VAIGULIENE

(po antrą vyrą Griksienę, po tėvams Kilinskaitę)

mirė vas. 2 d. 1939 m., 3:30 val. ryto, sulaukęs senatvės.

Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Kvedarnos parapijoje, Ganytų kaime.

Amerikoje išgyveno 39 metus — visą laiką Roselande.

Paliko dideliamė nuliūdime: vyrą Joną, dukterį Oną, du sūnus: Joną Valėvių ir Dominiką Griksą, dvi marčias: Joną ir Oną, tris anūkus: Dan, Leonard ir Eugene ir daug kitų giminių ir pažįstamų.

Įtriklausė prie Treitininkų Brolijos ir šv. Onos Dr-stės.

Kūnas pašarvotas 116 East 107th Street.

Laidotuvis įvyks pirmadienį, vasario 6 d. iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Visų Šventų parapijos bažnyčią, kurioj įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus-as dalyvauti laidotuviuose.

Nuliūdę: Vyras Duktė, Sūnai, Marčios, Anūkai ir Gimines.

Laidotuvių direktorius Lachawicz ir Sūnai. Tel. Pullman 1270 arba Canal 2515.

OK'D BY MILLIONS

for thrift and comfort

4 for 10¢

PROBAK BLADES

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE Miesto dalyse

I. J. Zolp

1646 West 46th Street Phone YARDS 0781-0782

Albert V. Petkus ir Eudeikis

4704 S. Western Avenue. Tel. LAFayette 8024

P. J. Ridikas

3354 So. Halsted St. Telefonas YARDS 1419

Anthony B. Petkus

6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109

Lachawicz ir Sunai

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 103 St. Phone PULLman 1270

J. Liulevičius

4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika

3319 Lituanica Avenue Phone YARDS 1138-1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituanica Ave. Phone YARDS 4908

MURINE FOR YOUR EYES

Night and Morning

Dėl akių pavargusių nuo šaukės, Vėjo ar Dulkių, variojto keltis laisus Murine: Pateigvina nuvargusias akis. Saugus Kūdikiams ir Suaugusiems. Visose Vaistinėse.

Write for Free Book

MURINE COMPANY DEPT. H.S. CHICAGO

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs

Quivering nerves can make you old and haggard looking, cranky and hard to live with — can keep you awake nights and rob you of good health, good times and jobs. Don't let yourself "go" like that. Start taking a good, reliable tonic — one made especially for women. And could you ask for anything whose benefits have been better proved than world-famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound? Let the wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help Nature calm your shrieking nerves, tone up your system, and help lessen distress from female functional disorders. Make a note NOW to get a bottle of this time-proven Pinkham's Compound TODAY!

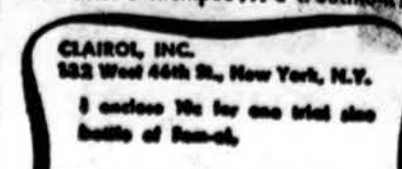


without fail from your druggist. Over a million women have written in letters reporting wonderful benefits. For the past 60 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "smiling" thru trying ordeals. Why not let it help YOU?

FOM-OL

More than a shampoo... a treatment!

CLAIROL, INC. 182 West 46th St., New York, N.Y. I endorse this for one trial and bottle of Fom-ol.



CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

DALYVAUKIME RETOSE IŠKILMĖSE

Visų Kolonijų Marijonų Rėmėjai Pasirūpinkite Kad Skaitlingai Dalyvauti Bankiete

Jau esame išvakarėse mums taip laukiamų iškilmų, būtent Tėvų Marijonų Įstaigų Rėmėjų seimo ir išleistuvių bankieto tėvams misijonieriams — kun. Antanui Andriušui ir kun. Kazimierui Vengrui. Kam nėra žinoma ir pažįstami šie du garbingi misijonieriai. Be abejo visiems.

Taigi, kad juos gražiai pagerbti ir atsiveikinti, būtų labai malonu matyti, kad Šv. Jurgio parapijos salė prisipildytų žmonėmis. Vietinės šeimininkės — Šv. Kazimiero Akad. Rėmėjų skyrius, vadovaujant gabiai ir sumaniai

veikėjai p-niai Vaišvilienė ir plačiai žinomi Chicagoje ir Ciceroje darbuotojai, nuosirdžiai kviečia dalyvauti taip retose iškilmėse.

Šių misijonierių išvykimas į taip tolimą kraštą mums, lietuviams, turėtų labai rūpėti, kadangi jie vyksta skelbti Dievo Žodį mūsų broliams ir seserims tenai gyvenantiems. Gal mums nieks jų daugiau pamatyti, sunku pasakyti, užtat šia proga, būkime taip malonūs atvykti į jiems rengiamą puotą, ir asmeniai su jais atsiveikinti. Programa bus trumpa ir graži.

pat gelbės ir pati pirm. p-nia Sriubienė.

Už tai reikia tik pagirti Cicero Marijonų Rėmėjų skyrių, kuris nespėjo vieną užbaigti ir jau imasi prie kito, ir dar parapijos nauda. Tai labai girtinas dalykas, kadangi didž. gerb. klebonas Vaišvilas ne vien kad suteikė veliui salę ir leidžia dykai naudoti susirinkimams kambarį, rėmėjai tai įvertindami ir suprasdami ir nutarė surengti gražų vakarą parapijos naudai.

Garbė jums, malonūs ciceriečiai, už tai.

Sus-mas tuomi ir baigėsi gražiausioje nuotakoje.

WEST SIDE Marijonų rėmėjai jau prisirengę prie rengiamo vakaro, kuris įvyks vasario 4 d. 7:30 val. vakare, laidotuvių direktoriaus S. D. L.

kavičiaus name, adresu 2314 W. 23rd Place. Šiame vakare bus išdalintos dovanos pinigais \$5.00 ir \$3.00; po tam kas norės, galės lošti pinokli, dainuoti; bus ir saldaus ir kartaus gėrimo, užkandžio iki valia.

Taigi, nepraleiskite gražios progos, atsilankykite, bus svečių ir iš kitų kolonijų, susipažinsite ir maloniai laiką praleisite.

Iš žasies avių nei neprasyk. Už gera dažnai piktu užmokama.

Vagystė nepraturtins, duosnumas nesuvargins.

Duona verkia tinginio valgoma.

Neturėjęs vargo, nesuprasi.

Šiuose visuose darbuose taip nei laimės.

Šiuose visuose darbuose taip nei laimės.

Šiuose visuose darbuose taip nei laimės.



Gerb. Antanas Bacevičius, Marijonų Bendradarbių Draugijos pirmininkas, kuris vas. 5 d., 2 val. popiet pradės tos organizacijos seimą Šv. Jurgio parapijos auditorijoje.

Iš Apaštalytės Maldos Draugijos Veikimo

BRIDGEPORT. — Apaštalytės Maldos dr-jos metiniam susirinkime, sausio 22 d., padaryta šie nutarimai:

1) Perskaičius laišką, kviečiantį į TT. Marijonų Rėmėjų Dr-jos 12-jį seimą, išrinkta penki atstovai ir paskirta \$10 aukų.

2) Atsilankius pralotui M. L. Krušui, kuris pranešė iškeltą parapijos sus-me pageidavimą — įvesti bendrą pamaldumą (bendrą kalbėjimą šv. Rašančiaus) namuose, ar graboriaus koplyčioje, prie pašarvoto mirusio nario, ištisiems metams išrinkti: iš Apašt. Maldos dr-jos 5 asme-

nys ir iš Tretininkų dr-jos 3 asmenys, kurie būriui vadovaus pamaldose prie pašarvotų mirusiųjų per visas tris šermenų dienas.

Parapijonams, mirusiems toli nuo parap. bažnyčios, maldininkus (visą grupę) nuves graborius, kuris patarnauja laidotuvgse.

Vadovai toms pamaldoms kas met bus renkami nauji.

Reikia pagirti Bridgeporto pradžią gražaus darbo Katal. Akeijoje. Linkėtina, kad Bridgeporto pavyzdžiu pasektų visos parapijos.

Susirinkimas buvo skaitlingas. Erdvus mokyklos kambarys vos sutalpino dalyvius.

J. Š.

Skaitykite Ir Nepamirškite

ROSELAND. — Moterų Sąjungos kuopa bus atgaivinta. nes Roselando moterys ir mergaitės nesiduos kitoms kolonijoms jas pralenkti, yra darbių moterų ir mergaičių. Neužmirškite visos galite ateiti nuo 16 metų iki 45 metų į parapijos salę, sekm., vasario 5 d. po 12 val. šv. Mišių. Dabar yra vėjus. Įstojimas veltui; taigi naudokitės šia proga ir lai nebūna nei vienos Roselando moteries - mergaitės, kad nepriklausytų prie Moterų Sąjungos. Roselandietės nepamirškite ir neduokite 46 kuopai dingti, bet padarykite vieną iš didžiausių kuopų Chicagoje.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.

E. Statkienė, centro v. pirm.



Dr. C. J. Svenciskas, kuris vasario 5 dieną dainuos misijonierių išleistuvių vakarienėje Šv. Jurgio parapijos auditorijoje.

Pranešimai

Lietuvių Keistūčio Pašalpos Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 5 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 12 val. dieną.

Helen Chapas, rašt.

Draugijos Šv. Antano mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario 5 d., parapijos mokyklos 8 kambary. Visi nariai kviečiami susman ir atsivesti naujų narių.

Valdyba

PLATINKITE "DRAUGĄ"

KODĖL EX-LAX YRA AMERIKOS MĖGIAMAS LAKSATYVAS

Vyrai mėgsta Ex-Lax dėl to, kad jis gerai veikia ir juo gali pasitikėti. Jis padaro savo. Moterims patinka Ex-Lax dėlto, kad jis švelniai veikia... nesijaudina jautrios sistemos. Vaikams patinka Ex-Lax dėlto, kad jis lengva imti. Jis yra taip gardus, kaip geriausias šokoladas. Artimiausiam reikale bandyk Ex-Lax — gaunamas visose aptiekose dežutėse po 10c ir po 25c.



Po Sokrato mirties Atėniečiai gailėjosi už savo žiaurumą.

Žmogui senatvės bijoti nereikia, nes kūnui senstant dvasia jaunėja.

UNIVERSAL RESTAURANT
Moderniškiausia ir Patogiausia Valgykla
Bridgeporte
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, savininkas
Tel. Victory 9670

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS
Incorporated
Tel. Prospect 0745-0746
Wholesale Only
5931-33 So. Ashland Ave.
Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importą Valstybinę Degtinę.
Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Lietuviai, pp. F. ir M. Dzimidai Savininkai

Žmogus ir miršti ir mokini.

Meilė visuomet darbuojas ir visuomet kantriai nukent.

Svetimu arkliai netoli nujosi.

Su tavim prasidėk, tai ir pupų rėtį pasidėk.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

LOANS & INSURANCE
IN ALL ITS BRANCHES
Building Management
JOHN P. EWALD
REALTY COMPANY, Inc.
3236 S. Halsted St.
Phone CALUMET 4118

CLASSIFIED

PARDAVIMUI BEAUTY SHOP
Biznis išdirbtas per 4 metus. Renda pigi. Kambariai praverimui užpakalyje. Garu apšildomas. Parsiduoda labai pigiai. Atsiųskite laišką ar telefonu: Draugas, 2334 South Oakley Avenue, Chicago, Ill., telefonas CANAL 7790.

PARDAVIMUI GROSERNĖ
Pilnai įrengtas, gera vieta. Biznis gerai išdirbtas. Geri kambariai praverimui. Parduosiu su ar be fikserių arba išmalysiu ant automobilių. 4915 South Halsted St., telefonas YARDS 4757.

PARDAVIMUI BUNGALOW
Marquette Manor, 6 kambarių mūrinis bungalow, karšto vandens šiluma, insuliuotas.
J. COYLE
South Artesian Avenue
Telefonas Prospect 2267.

RENDON KEPIKLA
Du mūriniai katalai. Randas South Sideje. Atsiųskite Telefonu Yards 1962.

PARDAVIMUI NAMAS
Pardavimui 5 kambarių bungalow, Karšto vandens šiluma. Mūrinis, 8 kambarių garažas. Kaina \$5,600. Bargas. Atsiųskite. 5032 So. Rockwell Street.

PERKAM

senus auksinius, sidabrinus ir varinius Amerikoniškus pinigus. Mokame gerą kainą pagal vertę.

SMITH & SON
2267 Clybourn Ave.
Chicago, Illinois

Klausykite

PALENDECH'S TRAVEL BUREAU
Every Sunday from 1—2 P. M.
Folklore Radio Program

Kainos Numazintos — ANGLYS

PIRKITE DABAR! — ŠAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ PRISTATYMAS MĖSĖS IR PRIEMIESČIUOSE.

EGG \$6.00
NUT \$6.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$6.75
SCREENINGS \$6.00

Tel. ARDmore 6975



TIK \$42.00
CHICAGOS VĖLIAUSIA NAMŲ STATYBA
73-ja gat. ir California Ave.
Du blokal nuo Marquette Pl.
Mūriniai, instaliuoti namai 5 ir 6 kambarių, su beismetu. lotas 30x125 pėdų su visais įtaisymais.
Namo kaina \$6,000.00. Mažas pradinis įmokėjimas, likusieji kaip randa, tik po \$42.00 mėnesį. Ši suma padengia nuosimti, takus, apdardą ir mėnesinę dalį paskolos.
Namai statomi po priežiūra F. H. A.
Pamatykite, o stebėsitės. Ofisai prie 73-dios gatvės ir California Avenue.

Amerikos PASIRINKIMAS

... LINKSMA KOMBINACIJA (sumaišymas) amerikoniškų ir turkiškų tabakų į Chesterfield kuri suteikia milijonams daugiau rūkymo malonumo.

Chesterfield suvienija puikiausiam laipsnyje kokybes kokias jūs rasite nei viename kitame cigarete. Į Chesterfield jūs rasite gaivinantį lengvumą... geresnį skonį... daug malonesnės aromos. Jo nenukopijojamas sumaišymas... kombinacija pasaulio geriausių cigareto tabakų... išduoda kiekvieno tabako puikiausias kokybes.

Kuomet juos pabandote jūs žinosite dėlko Chesterfields suteikia milijonams vyrų ir moterų daugiau rūkymo malonumo... dėlko JIE PATENKINA

Chesterfield
...sumaišymas kurį negalima nukopijuoti
... TIKRA KOMBINACIJA pasaulio geriausių cigareto tabakų

